PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК III ГРУДЕНЬ — DECEMBER, 1962. ЧИСЛО 12

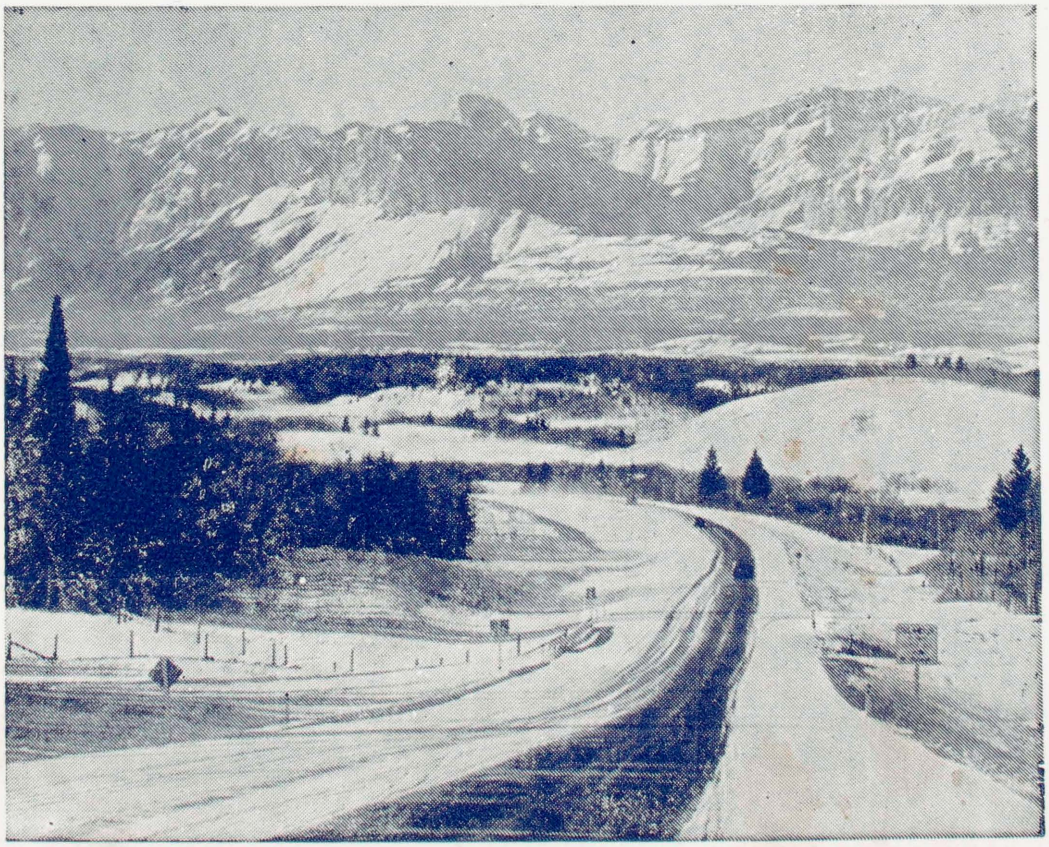

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК III
Ч. 12

ГРУДЕНЬ, 1962
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Редакторка Наталія Когуська

Річна переплата в Канаді $3.50
Поза Канадою 4.00
Поодиноке число ..... .40

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

DECEMBER, 1962
Monthly Publication

VOL. III
No. 12

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

Чудова Канада. Зимовий вид в скелястих горах Алберти.

Фото „К. С."

ЗМІСТ

Ганна Черінь — Осінні вечори 1
Наше слово 1
В. Завадська — Урочисте прийняття для горожан 2
С. Стечишин — Сучасна доба і проблеми нашого життя 3
Др. Д. Бучинський — Мозаїка Докії Гуменної 5
Л. Б. Закінчення виставки жіночої творчости 6
„Канадійська Сцена" Ескімоське Мистецтво 7
Марта Гай — Люди підпілля 9
Дмитро Міщенко — Сіверяне 11
Українка М. Вавриков одержала номінацію 15
Н. К. З нових видань 16
O. Negrych — Origins of Ukrainian Words 17
A. Yewchuk — A Message from Toronto 18
О. Сацевич. Звіт пров. З'їзду у Ванкувері 19
З побуту Д. Яндової у Вінніпегу 20
Е. Верхомин — Чайне прийняття 21
Відділ для дітей 23
З громадської діяльности 24
С. Сенишин — Українська вишивка 31
А. Сенів — Для наших господинь 32

НОВА ПЛАТІВКА (РЕКОРД)

„21 ПІСЕНЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ"

Наспівав Євген Звоздецький.

Пісні за якими Ви і Ваші діти роками шукали і не могли знайти, тепер можете набути і задоволити своїх дітей. Платівка містить такі пісні як „Мудра киця", „Кокошка", „Кого я люблю", „І шумить і гуде", „Лисичка", „Мати сина колисала", та інші які будуть цікаві Вашим дітям.

Більшість пісень знаходяться в співанику для дітей „Жайворонок" а слова до пісень яких нема в співанику видруковані на обкладинці платівки.

Ціна платівки $3.98
Ціна співанника „Жайворонок" $1.20
Разом співанник Жайворонок і платівка 21 пісень (з пересилкою) $5.00

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BOOK STORE
10348-101 Street Edmonton, Alberta.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Відділ при Катедрі св. Івана — Едмонтон, Алта. — з чайного прийняття — $65.50

Манітобська Пров. Екзекутива Союзу Українок, Вінніпеґ — 50.00

Відділ ім. Доньки України — Порт Артур, Онт. — переслала добр. Пахолків. — 36.15

Відділ ім. Л. Українки — при Катедрі Пресв. Трійці — Вінніпеґ, Ман. з нагоди Свята Книжки 24.50

Добр. К. Бублик — Кемсек, Саск. — На кліше і пресовий фонд — 22.00

Відділ ім. Л. Українки й відділ ім. св. Анни — Форт Френсес, Онт. зі свята Книжки — 10.50

Відділ ім. О. Пчілки — Норт Бетлфорд, Саск. — 10.00

Відділ ім. Л. Українки — Ст. Боніфас, Ман. Зі Свята Книжки — 10.00

Всеч. о. В. Федак — Гемилтон, Онт. — переслав із збірки на 25-ліття ювілею подружжя Василя й Д. Бежан — 10.00

Пані Марія Гаврин, Едмонтон, Алта. — 10.00

Пані Анастасія Пітухова, Едмонтон, Алта з нагоди 89 роковин її уродин — 5.50

Пан Іван Сенчина — Тарнополь, Саск. — збірка на невянучий вінок бл. п. Анни Зіп — 5.00

Пані Марія Климашко, Гемилтон, Онт. — 5.00

Пані Стефа Фодчук — Торонто, Онт. — 3.00

Добр. А. Апонюк — Флин Флон, Ман. — 3.00

Пані А. Ерчук — Дависвю, Онт. (Торонто) — 2.00

Пані Марія Коркей — Виндзор, Онт. — 1.50

Пані Софія Слюсаренко — Венкувер, Б. К. — 1.00

Пані Ю. Дух — Давфин, Ман. — 1.00

Пані Віра Ліщина — Торонто, Онт. — 1.00

Пані Марія Король — Венкувер, Б. К. — .50

Пані М. Котик — Давфин, Ман. — .50

Пані Т. Світалська — Гагерсвил, Онт. — .50

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК III ГРУДЕНЬ, 1962 Ч. 12

Ганна Черінь

ОСІННІ ВЕЧОРИ

С. П.

В ткану золотом одіж багату
Все навколо вдягається знов...
Іншим осінь співає про втрату,
А мені — про врожай, про любов.

Влітку сонце будило уранці
И на ввесь день забирало в полон,
Тільки наніч пускаючи бранців
На щасливий, натомлений сон.

Лиш тоді, як розорані ріллі
І стернею покриті лани,
Урожайне дозріле дозвілля
В нашу хату іде восени.

Так спокійно і тихо навколо!
Що потрібно ще більшого нам?!
Мелодійно шумить радіола
Водограєм розбризканих гам.

Це Шопен пересипує дрібно
Сміх і смуток грайливих балад...
В шибку дощик вистукує дрібно,
Лейтмотив супроводжує в лад.

Скромна лямпа нам править за сонце,
Пізні айстри у вазі — за сад...
Хай же дощ стукотить у віконце
Крапельками осінніх балад,

Стихли музика й дощ непомітно...
Милий усміх на милім лиці,
І у тиші рука оксамитно
У Твоїй спочиває руці.

Щедра осінь, спокійна й багата
Вже до нас завітала ізнов.
Іншим осінь співає про втрату,
А мені — про врожай і любов.

Наше слово

Наступного місяця, в січні, і з початком нового року ступаємо на поріг четвертого року існування нашого журнала. З тієї нагоди відчуваємо потребу сказати слово до наших читачів - передплатників та зарядів відділів Союзу на місцях, які клопочуться справами журнала.

Хай це наше слово принесе вам, дорогі читачі, бодай невелику радість, бо овіяне воно теплом, щирістю та оцінкою. Шлемо це слово не тому, що наш журнал та його видавання не має труднощів і проблем, але тому, що журнал у своїй трирічній праці зустрічався з ласкавим словом, зичливістю і радістю серед наших читачів. Вітання журнала і тепле слово для його редакції ставало не раз стимулом до недмірної праці, яку приходилось виконувати у мало кому відомих обставинах.

Ці листи читачів, які не раз містились в журналі, а також особисті вияви оцінки журнала улегшували надмір праці і були високою нагородою за труди і журбу про майбутність початого діла.

Перед редакцією кожного часопису стає питання — що дати читачеві, яким змістом виповнити порожні сторінки і щоб цей зміст був найбільш корисною духовою поживою?

Завдання української преси у вільному світі дуже великі. Живемо в часах, де мусимо бачити світ на долоні з його подіями. В нашім громадськім житті, якому саме служить наш журнал, він мусить бути дороговказом, інформатором, лучником нашої думки і діл. Завданням нашого журнала є, не тільки творити публичну опінію на деякі специфічні ділянки нашої діяльности, але постійно нести слово заохоти.

Змагаємо ж за духове обличчя українки у світі. Шукаємо стежок до серця молодшого покоління. Гострімо наше слово та одухотворюємо його любовю і теплом соняшного проміння. Будяться непереможні бажання дати зразки великих культурних досягнень нашого народу в минулому, відтворити наше рухливе творче життя поза межами України у вільному світі у всіх його ділянках. Так хочеться випле-

кати в серці молодшого покоління гордість за талановитість і багату культуру цілої нашої нації. Даємо образ нашої щоденної громадської роботи на місцях. Широкий круг життя багатий і буйний, а скромних 32 сторінки нашого журнала мусить мати вибране. Це наша ситуація. Не одно слово прилинуло до редакції, „щоб журнал виходив два рази на місяць". Бажання гарні, нормальні, як у людей творчих, що люблять все що гарне, світле, однак можливості наші, на жаль, менші від бажань.

Не будемо зупинятися над реалізацією нашого журнала з місячника на двотижневик. Будемо вдоволені, коли зможемо забезпечити існування і розвиток журнала в цій формі, що маємо зараз. А це наше скромне бажання в найбільшій мірі залежить від нас самих. Від чого воно залежне? — спитаємо. Щирости у нас не бракує, доброї волі і трудів, але бракує... солідарности і оцінки власних досягнень.

За найкращий взірець солідарности може послужити нам яка будь спортова дружина. Кожний у цій дружині має призначену функцію. Неувага до свого завдання одного члена дружини може бути причиною програної цілої дружини.

Потребуємо солідарности серед свого членства у відношенні до журнала.

Немає двох думок, що власний журнал є великим досягненням організації, але й тут не всі ми сприймаємо те досягнення солідарно, не всі ми йдемо назустріч його потребам.

Хочеться сподіватися, що на четвертім році існування нашого журнала ми зуміємо скріпити його підвалини, його фінансовий стан, знайти йому дорогу до кожного українського дому, щоб він міг там належно сповняти свою місію. Це наше слово і наші найкращі побажання всім тим, що працюють в цьогорічній кампанії за новими передплатниками і всім тим, що в протягу року памятають про нього.

УРОЧИСТЕ ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ НОВИХ ГОРОЖАН КАНАДИ

уряджене Комітетом Українок Канади, відд. Торонто

Дня 6 листоп. ц. р. наш Комітет урядив в залі Міської Ради м. Торонто в год. 8 вечора, прийняття для осіб, які одержали в цих днях громадянські папери Канади.

При вході на залю гостей зустрічали представниці українських молодечих організацій в національних строях і впроваджували їх на місця.

По відспіванні королівського гимну, пані Ольга Карманін відкрила вечір, яким проводила і звернулася до присутніх новоканадійців. Вона вказала, що число прибулих еміґрантів зросло на протязі 75 років до 4 мільйони 475 тисяч осіб. Згадала, як тяжко було піонерам здобувати собі кавалок хліба на чужині, скільки завзяття, невтомної енергії виявили вони, але з Божою поміччю змогли проробити шлях для дальших поколінь. Нині маємо добрі умовини для праці, беремо участь в державному житті Канади, яка прийняла наших попередників, маємо представників в сенаті, парляменті, провінційних і міських радах; наші хлопці служать канадійській армії, вони воювали і віддавали своє життя за країну, яка стала їх другою батьківщиною і виховала їх на своїх громадян.

Закінчивши свою промову, пані О. Карманін подякувала представникам влади і присутнім новим громадянам.

В імені мейора міста привітала гостей алдермен Мей Робінзон, а по ній контрольор Вільям Денисон і суддя Корри.

Глибоко-змістовну привітальну промову виголосила головна промовниця, панна Надя Маланчук. Текст цієї промови, з огляду на її вартість, буде надрукований в українському перекладі в наступному числі.

Пані Надя Лисиняк відспівала арію з опери „Маруся Богуславка" і пісню „Чом--чом не прийшов"... Акомпаніювала до співу і заграла гимн пані С. Жовнір-Клос.

По відспіванні гимну „О Канада" представники влади, панна Н. Маланчук, п. О. Карманін і голова Комітету Українок Канади, др. З. Плітас стали в ряд і особисто вітали, стискаючи руку, кожного новоканадійця. Др. З. Плітас причеплювала їм пропамятну відзнаку. Всіх запрошено до слідуючої залі, де було подано каву і солодощі. Каву наливали пані Мицик і др. З. Плітас.

В дружній гутірці перебули зі собою люди ріжних національностей, які змушені були залишити свою Рідну Землю, бо вони — „вибрали волю".

В. Завадська

Савеля Стечишин

Сучасна доба і проблеми нашого життя

(Доповідь на з'їзді в Едмонтоні)

Ми радіємо загальним признанням, що з усіх етнічних ґруп у Канаді українці найкраще зорганізовані, осягнули поважні здобутки і проявляють живучість. Це признання відноситься теж і до нашої жіночої організації, Союзу Українок Канади, як співтворця громадської праці. Якщо б шукати за причиною, чому ми здобули поважні осяги на різних відтинках життя порівнянно в короткому часі, то відповідь на це дуже проста. Ми черпали животворні соки з українського пня. Ми запалювалися патріотичними гаслами і в тому дусі розбудовували своє життя в Канаді.

Але час не стоїть на місці. З атомовою добою появилися в світі нові поняття, зайшли різні зміни в багатьох ділянках життя. Ці зміни несподівано заторкнули і наше життя. Сьогодні в нас проявляється занепокоєння нашим дальшим буттям. Турбує нас питання, чи ми зможемо затримати існування українського життя в Канаді на вже осягненому рівні, і чи зможемо запевнити його дальший розвиток, беручи до уваги, що українська молодь втрачає рідну мову і починає відчужуватися від рідного пня.

Передусім мусимо визнати, що на це питання немає однієї відповіді. Може нам треба підходити до справи з кількох сторін. Однією з них є вироблення упевненого і ясного погляду, що наше життя в Канаді не сміє бути відірваним від України, а мусить опертися на український корінь, як це ми досі робили, бо інакше будемо знемагати. Без українського пня ми станемо звичайною стандартною, безплідною, сірою масою, нездібною проявити себе творчою працею.

Між деякими одиницями нашої молодої верстви починає проявлятися погляд, що в Канаді немає рації плекати українського патріотизму і цікавитися українськими справами, бо, мовляв, не можна себе роздвоювати між двома країнами — Канадою і Україною. Навіть деякі противляться, щоб у церкві співати „Боже великий єдиний", наче б то молитва за Україну була виявом нельоальности до Канади. Такий погляд є помилковий, неоправданий і для нас шкідливий, тому його треба поборювати.

Якщо нам ходить про те, щоб розвиток нашого життя в Канаді не переривався, мусимо стати на засаді двох батьківщин — Канада і Україна. Живемо в Канаді як повноправні громадяни; тут народилися наші діти і це їх рідний край. Наші життєві інтереси повязані з Канадою, бо це наш дім. Ми не думаємо вибиратися з Канади. Отже Канада є для нас першою батьківщиною. Але ми не приїхали до Канади як якісь безбатченки, як самі фізичні істоти. Ми маємо свою культурно-духову спадщину і свою історичну традицію, які витворювалися поза Канадою в Україні. І ми приїхали з тією спадщиною до Канади.

Наш національно-духовий організм формувався довгим процесом упродовж багатьох віків в Україні і дав нам споєне спільними рисами підґрунтя народної вдачі, зеднав нас спільними моральними і естетичними ідеалами, збагатив нас спільними культурними скарбами, виробив у нас спільну нам всім народню душу. Оце є наша спадщина і ми з нею приїхали до Канади. Ніякий народ не може жити повноцінним життям без своєї народньої спадщини. Помимо того, що ми живемо в Канаді, наше духове коріння запущене глибоко в Україні. З Україною ми маємо сполучення кровне, культурне, духове, історичне, бо цей рідний край наших батьків, дідів, прадідів і пра-прадідів. Глибоко в нашій підсвідомості лежить дух українства. Тому Україна є для нас другою батьківщиною. Українська спадщина дає нам в Канаді здоровий ґрунт творити нові культурні надбання, уможливлює нашим талановитим дітям проявити себе ґеніяльною творчою працею. Через те ми не сміємо відриватися від рідного пня. Мусимо стати на засаді двох батьківщин і подбати, щоб ця ідея була докладно засвоєна нашою молоддю. Бути канадійцем і рівночасно зберігати свою українську духовість зовсім собі не суперечать, а, навпаки, взаїмно себе доповняють і збагачують наше життя великими вартостями.

Наша живучість і активність у Канаді має свій корисний вплив і на події в Україні, хоч може ми того не є свідомі. Це ще додаткова причина, чому нам треба зберігати українство в Канаді. Помимо того, що Україна перебуває під окупацією комуністичного московського режиму понад сорок років і за той час понесла великі втрати матеріяльні, фізичні і духові, то Росії не вдалося знищити українського народу.

Українці настільки біологічно і духово сильні, що можуть вигоювати найбільші рани. І це Москва дуже добре знає. З усіх республик, що знаходяться в складі СССР, Україна є для Росії найбільш вразливим імсцем, найбільшою загрозою. Цю загрозу ще зокрема підкріплюють розсіяні по світі українці, а в тому і українська спільнота в Канаді. Для Росії ми є сіллю в оці. Тому вона так пильно стежить за тим, що українці поза межами України роблять. Тому вона обкидає болотом і Комітет Українців Канади, і приятеля українців, премієра Діфенбейкера, і всю нашу працю. Чим більше ми активні, тим більше це шкодить Москві.

Нам в Канаді треба бути чуйними до того, що робиться в Україні, щоб відповідно реагувати, бо тим улегшуємо змагання українців на рідній землі. Найбільший наскок Москви це намагання знищити українську мову, бо, зрозуміло, що рідна мова це найхарактерніша риса окремішности українського народу. В новій програмі комуністичної партії сказано ясно і виразно, що через 20 років, тобто до 1980 р. має завершитися будівництво комунізму, і в тому процесі мають зовсім затертися окремі мови народів СССР і буде тільки одна мова, мова російська. Цей процес злиття мов нібито має відбуватися „добровільно". Хрущов твердив на 22 зїзді комуністичної партії, що російська мова й так вже стала другою рідною мовою для народів СССР. Що російська мова скрізь в Україні запанувала, потверджують всі українські туристи, що останніми часами відвідували рідний край.

Крім нищення рідної мови, йде теж намагання викорінити вільну думку, що відноситься до українських національних стремлінь, в осередку яких стоїть самостійна Україна. Центральний Комітет Комуністичної Партії на своїх нарадах у Києві цього року доручив своїм партійним і адміністраційним органам в Україні виконати таку постанову: — „Рішуче виступити проти тенденції до обмеженості і винятковости, проти консервативних традицій і звичаїв, проти будь-яких пережитків українського буржуазного націоналізму".

Ця постанова здавити „буржуазний" націоналізм показує, що національні стремління нуртують в Україні, як не явно, то скрито, але вони є, бо інакше не було б потреби про це згадувати. Москві не на руку, що у вільному світі українці безперервно голосять про русифікацію і поневолення України та що за їх стараннням уряд ЗДА проголосив „Тиждень Поневолених Націй". Все це змушує Москву звертати увагу на небезпеку націоналізму, тому й вона старається показати перед світом, що Україна суверенна держава і немає в ній ніякого поневолення. З тим наміром вона вислала в світ Ансамбль Вірського під промовистим гаслом „Ми з України", випустила українця-космонавта Павла Поповича з великим розголосом, що він українець, а далі вирядила в концертове турне тенора Дмитра Гнатюка. До найновіших пропаґандивних жестів належить спеціяльно приготоване англомовне жовтневе число „USSR" що його видав совєтський уряд на терені ЗДА. Це число „USSR" йде по лінії комуністичної пропаганди і нахабно представляє Україну як поступову суверенну державу, що з власної волі зєдналася з братнім російським народом. Все це має на цілі обдурити світ, замилити йому очі і затишити українців.

Москву зокрема турбує, що українські науковці у вільному світі проявляють живучість і видають наукові праці про українознавство в яких Україна і роля Москви представлені в правдивому світлі. До таких видань належить Енциклопедія українознавства. Словники, Твори Шевченка, Археологія, Історія України та інше. Видавнича рухливість українців поза межами України заставляє Москву протиставитися цим науковим працям. Отже запляновано видати Українську радянську енциклопедію, Історію української культури, Історію українських міст і сіл, Тлумачний словник. Ці видання призначені не для вжитку в Україні, а на експорт в ціллях пропагандивних.

Вище наведене доказує, що ми мусимо далі проявляти якнайбільшу активність у всіх галузях життя, бо своєю живучістю ми допомагаємо Україні, як і теж забезпечуємо своє власне існування в Канаді. Нам зокрема треба добре озброїти нашу молодь знанням історії України і її сучасного стану, щоб вона мала арґументи і була готова дати відсіч московській пропаганді. Це велика потреба дня, з якою ми зустрічаємося на кожному кроці.

(Докінчення буде)

Наші передплатники це найсильніший фундамент, на якім опирається видавництво нашого журнала. Чим більше передплатників матиме журнал, тим тривкіше буде забезпечення. Будемо вдячні, наколи придбаєте нам одного нового.

Др. Дмитро Бучинський

Мозаїка Докії Гуменної

Не можемо сказати, що Докія Гуменна — письменниця наших еміграційних злигоднів (вибачаємось за таке узагальнення. Знаємо, що багато з нас давно забули за злидні не тільки еміграції, а навіть рідної землі, але знаємо також, що поважна частина з нас у злиднях вмирає навіть у Америці й Канаді, Д. Б.), бо вона вийшла на чужину вже з певним літературним дорібком. Але цілком певне, що вона добре використала свою фізичну й духову свободу й дала нам, вже на чужині, десять високовартісних творів, разом 13 томів, враховуючи чотири томи „Дітей чумацького шляху". Це великий, подивугідний дорібок тим більше, що наш письменник на чужині творить-пише найчастіше коштом свого відпочинку, а це назагал, умовини для письменницької праці дуже несприятливі.

Творчість докії Гуменної не тільки многогранна, а можна сказати — навіть виняткова. Все, чого доторкається її духовість, виходить з-під її пера таки освячене тією великою духовістю. Вона одинока в нас, що відважилася (як письменниця!) заглянути в далеку нашу сіру давнину й дала нам єдину цього роду повість, що знаменито відбиває життя наших трипільських предків, яка, на нашу скромну думку, стоїть на грані літературного й популярно-наукового твору („Велике Цабе"). Дуже близько до нього стоїть другий твір — це „Епізод із життя Европи Критської". Правда, що „Велике Цабе" діждалося навіть дуже неприхильно-лайливої рецензії, але рецензент не розумів ані великого задуму авторки, ані її твору.

Не боялася вона нашого вже досить близького минулого, даючи добрий роман у чотирьох томах „Діти чумацького шляху", що все буде зворушувати читача, не дивлячись навіть на факт, що він того світу може навіть не матиме сили й змоги зрозуміти. Ще один крок і Гуменна доторкнулася сильно ран „Дітей чумацького шляху" у своїй збірці новель, що появилась на чужині (Зальцбург 1946) — „Куркульська вілія", а за ними прийшла збірка оповідань „Жадоба", де ми вже бачимо виразно новий світ московсько-комуністичного раю.

Друга світова війна з німецькою окупацією знайшла широкий відзвук у романі-хроніці „Хрещатий Яр". Цікава повість, продумана у формі листування — це — „Мана".

Докія Гуменна

Окрема — цікава й цінна сторінка творчости Докії Гуменної — це її нариси „Багато неба", де вона мандрує і познайомлює нас не так з американською людиною, як з природою. Це також, вважаємо, єдиним твором у нашому сучасно-еміграційному літературному життю. Десятки тисяч, таки наших людей, змірили своїми ногами американську землю, але ніхто не спромігся своїх вражень так добре передати читачеві. Сюди треба зарахувати також „Вічні вогні Альберти", де вона спеціяльно розшукує свою людину й рештки її побуту на канадійській землі.

Вкінці, остання книга, останній твір, що появився друком! — це „СЕРЕД ХМАРОСЯГІВ". Нью Йоркська мозаїка". Появився він з маркою Об'єднання Українських Письменників „Слово" у Нью Йорку в 1962. Друкований у друкарні д-ра Петра Белея у Мюнхені. Книга друкована на гарному білому книжковому папері, має 178+2 сторони, розмір книги 20 x 14,5. Обкладинка роботи мистця Сергія Макаренка. Обкладинка трикольорова — дійсно гарна, обдумана й приманлива.

У книзі маємо 21 малоформний твір: дещо можна зарахувати до оповідання, дещо до нарису, а дещо до новелі. Коротше, навіть під оглядом літературно-композиційним — це також мозаїка, але вражаюча й симпатична. З практики знаємо, що наш звичайний щоден-

ний читач мало або навіть цілком не цікавиться теорією літератури, яка, своїм модерністично-натягненим способом розстрясування різних літературних форм — також стала поживою вибранців, дуже часто пісною і несмачною. Наше завдання поінформувати читача про появу книги, а тому, що вона дійсно заслуговує на увагу наших широких читацьких кругів — заохотити їх, щоб вони познайомились із новим твором Докії Гуменної „Серед хмаросягів", тим більше, що не дивлячись на факт, що це ніби виключно нью йоркська мозаїка нашого життя і окруження, — неодин може в ній віднайти самого себе. Про наслідки такої знахідки не доведеться говорити. Це особисте питання сумління кожного. А все таки, коли хтось себе вміє і має силу віднайти, а до того зробить якусь позитивну постанову, то це було б найбільшою, на нашу думку, нагородою для письменниці.

Характеризувати 21 твір — було б досить важко й трудновато через брак місця, а найголовніше, що кожен твір сам для себе творить замкнену цілість. Але всі вони, без найменшого сумніву — творять гарну й цілісну мозаїкову картину нашого життя на чужині. Авторка мала повне право назвати її нью йоркською мозаїкою, але за винятком хмаросягів, характерних для Нью Йорку, мозаїка нашого життя всюди зазублюється. Раз виступає воно перед нами в яркіших красках, а другий раз якесь виблякле й нецікаве. Раз воно пульсує, то знову завмирає. Докія Гуменна добре його підглянула, як спритний фотограф. Воно наповнене радістю, тугою, болем і жалем, часом просичується крізь нього ніжна, але дошкульна сатира, а часом соняшно-погідний гумор. Ціла гама людського життя з правильними й фальшивими тонами. Така ціла збірка запашна й пестра, як килим нашої розкішної левади. Така нью йоркська мозаїка.

Книга „воістину" читається з повно духовою рівновагою, змушує нас до глибоких призадум-застанов. Нераз, навіть дуже болюче Докія Гуменна вживає бича свого слова, але навіть він якийсь приємний, бо її слово хоч і тверде — не все і не всюди — в словниковому значенню, але материнсько-м'яке в практичному ужиткуванні. Не вина письменниці, що вона мусіла до книги зложити цілого словничка нашого американського жарґону. Це не новина, а нормальна слабість кожної еміґрації. Ясне, що з тією хворобою можна й треба боротися. Поручаючи симпатичну, високоякісну й погідну мозаїку Докії Гуменної нашому читачеві хочемо його запевнити, що з книгою він не буде нудьгувати. Вона є чистим джерелом у якому відбивається наше життя на чужині. Коли воно навіть не дуже виразне й приманливе в цьому джерелі, то вже не вина джерела, а самого об'єкту, що в ньому відбивається. Думаємо, що „Серед хмаросягів", до великої міри, краще, природніше, вірніше відбиває наше життя, як офіційні, часом дуже натягані хроніки нашої преси. Хроніки — це схематичні записи, а нью йоркська хроніка — це вже аналітично-синтетичні психологічні картини з яких користатиме наш майбутній і вдумливий історик, оскільки наше життя такого в майбутньому дождеться. Не можна й не треба бути певним цього, спеціяльного сьогодні. Але ми живі люди, тож думати нам годиться по-людському.

Мадрід, у вересні 1962 Р.Б.

ЗАКІНЧЕННЯ ВИСТАВКИ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Виставка Жіночої Творчости, що відбулась у Філядельфії в часі XIII-ої Конвенції Союзу Українок Америки (29 червня — 15 липня), включала також твори жіночого пера, що вийшли в останніх роках. Через літню пору не можна було присвятити їм належної уваги. Тому Комітет Виставки влаштував 21-го жовтня окремий Літературний Вечір, получений із виставкою книжок.

29 творів жіночого пера представились тут публиці. Програму вечора провели — п-ні Ірина Пеленська своїм оглядом виставлених творів і п-ні Ніна Лужницька, підготовляючи студентську молодь до читання уривків з них.

У доповіді поділено твори за тематикою. У першій групі зібрано ті з суспільною тематикою патріотичного, вихованого, історичного та побутового характеру. Сюди увійшли книжки Меланії Кравців, Галі Лагодинської, Ольги Мак, Ярослави Острук, Лесі Храпливої, Олени Василевої, Уляни Кравченко, Дарії Ярославської, Докії Гуменної, Ольги Войценко і Софії Парфанович.

Нарис Докії Гуменної „Мрія здійснилася" прочитала студентка Мирося Мазурок з доброю інтерпретацією.

У другій групі представлено твори з релігійною тематикою. Це були книжки Ірини Шуварської, Марії Косович, Наталени Королевої, Людмили Коваленко й Віри Вовк. На кінці студент Марко Царинник відчитав з доброю інтонацією „Ґроно винограду" Л. Коваленко, молоденька Ірина Гнатюк леґенду із „Вітражів" Віри Вовк, а студент Р. Циган вірш І. Шуварської „Танок радости".

На третю групу склались твори з загально-людською тематикою. Це є збірки віршів Жені Васильківської, Патриції Килини і О. Черненко. Вірш Ж. Васильківської „Батьківщина" віддала пластично Мирося Мазурок, а уривок із поеми О. Черненко студент Роман Циган.

Обговорюючи кожну книжку, доповідниця дала коротке окреслення теми й стилю, а потім підкреслила особливі прикмети твору. Характеристика була уважна і пройнята сердечним теплом, як її рідко мають фахові критичні праці.

Чимало праці в підготову Вечора вложила також п-ні Ніна Лужницька, вивчаючи тексти зі студентською молоддю. **Л. Б.**

ЕСКІМОСЬКЕ МИСТЕЦТВО І ЙОГО ЦІННІСТЬ

У новосформованому Комітеті Канадійського Ескімоського Мистецтва погодились взяти участь декілька передових діячів канадійського мистецтва, як нпр. Елен Джарвіс, редактор журналу „Кенедієн Арт". Комітет видаватиме оцінку окремим творам ескімоських артистів, підтримуватиме працю тих артистів і допомагатиме їм продавати їхні твори. Таке оцінювання ескімоських творів має дедалі більше значення, бо на ринку появляється чимраз більша кількість ескімоських мистецьких виробів. Згідно зі статутом, Комітет рекомендуватиме міністерству північних справ, яке подало ініціятиву в розповсюджуванні ескімоського мистецтва, прийняти або відкинути даний твір, пропонований для продажу; на кожному ескімоському творі, що його визнає Комітет за вартісний, буде поставлено печатку „Кенедієн Ескімо Арт".

Графічні вироби канадійських ескімосів здобули міжнародню славу, а їхні мистецькі відбитки на тюленячій шкурі втішаються великою популярністю серед професійних артистів і колекціонерів. Комітет Канадійського Ескімоського Мистецтва утворено на те, щоб зберегти той високий рівень і в майбутньому. Д-р Еван Г. Тернер, директор монтреальського Музею Мистецтв, є головою того Комітету. Ескімоси з Кейп Дорсет, які продають свої мистецькі вироби через спілку „Вест Баффін Ескі-

Цю різьбу „Чоловік з полярним ведмедем" виконав Джім Карсалю, ескімос зі східньої канадійської Арктики. Ескімоські різьби віддавна вважаються за найкращі з примітивних різьб у світі. Дослідники і місіонарі арктичних просторів віддавна приносили звідтам зразки ескімоських робіт, а в останніх роках теж торговельні фірми почали спроваджувати на південні ринки збуту прекрасні ескімоські різьби. Фото „К. С."

мо Кооперайтів", розпочали свою роботу приблизно 10 років тому; тоді вперше міністерство північних справ доставило до Канадійської Ремісничої Гілдії в Монтреалі різьби на мильному камені та кості, виконані ескімоськими мистцями. У 1957 році ескімоси розпочали виконувати відбитки з каменя та тюленячої шкури, які сьогодні дуже ціняться серед колекціонерів мистецьких творів.

Після сформування Західньо-Баффінської Кооперативи, яка репрезентує приблизно 95% ескімоських родин у районі Кейп Дорсет, треба рахуватися з тим, що торговельний оборот продажу тих виробів досягне протягом 1962 року 160 тисяч дол. Тому дуже важливо зберегти теперішній високий рівень ескімоського мистецтва і для цього утворено Комітет із досвідчених знавців мистецтва, які повинні визначити певні вимоги до таких творів. Символ Комітету — „Кенедієн Ескімо Арт" — запевнить високоякісні вироби для покупців, які хочуть набути справді мистецькі ескімоські твори.

„Канадійська Сцена"

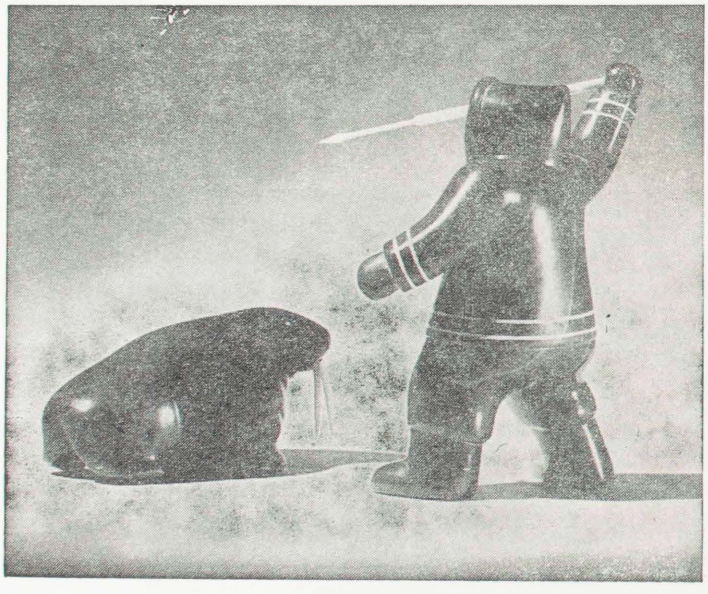

Зразок ескімоського різьбарства. Чарлі Ліквакік, ескімос з далекого північно-східнього побережжя Гудзонової затоки одержав номінацію на члена Товариства Різьбарів Канади („Скалпторс Сосаєті оф Кенада") і має право вживати після свого прозвища ініціялів того товариства: „ССК". Для ескімосів, які посідають такі здібності, майбутнє не повинно справляти жадних труднощів.

С. П. Фото

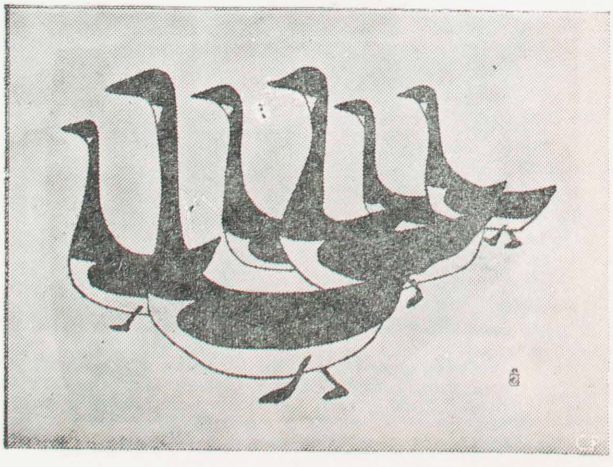

Сюжетом для ескімоського мистця була група канадійських диких гусей. Композиція виконана різьбою на плоскому камені та тюленевої шкіри в кольорах білий і чорний і відлітографована та продавалась в Канаді в 1960 р.

Цю мистецьку роботу виконав ескімоський мисливець Мюнгітюк з кооперативи в Кеп Дорсет, Бафін Айленд.

К. С. Фото

Марта Гай

Люди підпілля

Цього року в багатьох місцевостях відбувалось свято роковин УПА. З тієї нагоди поміщуємо кілька лірич-них нарисів маловідомої підпільної авторки Марти Гай, які були друковані в літературному журналі „Київ", Філаделфія. — 1951 р. — **Ред.**

ДОЛІ

Я бачу: ти стоїш передімною. На тлі майбутніх моїх днів повільно коливається твоя тінь. А життя тече, мов нестримний потік, пульсує кров'ю в моїх жилах, вливається в груди з кожним ковтком воздуху, хвилює мільйонними ударами серця.

Ти присудила мені прийти на світ у найважчі дні історії моєї батьківщини. На ній широкій немає де притулитися хоча б одній справжній людині. Велика трагедія неволі нависла темною хмарою над її золотонивими просторами, налягла кривавим туманом на кожне людське серце.

Тобі здавалося, що ти поглузувала з мене. Адже сотні мільйонів людей в Україні прийшли на світ в прекрасній добі, що сіяла славою княжої держави з древнього Києва, чи тоді, коли козацька воля перетикала рідні соняшні блакити веселими піснями; адже незчисленні мільйони народяться в майбутньому знов на свобідній землі. Тільки я народився у жорстоку добу неволі, в добу, яку поети назвали лютою, як вовчиця.

Я знаю, будуть такі, яким дозволиш перейти їхню молодість в розсміяному гурті друзів ясними коридорами університетів. Я знаю, будуть такі, яким ти розкриєш глибинні таємниці науки. Будуть такі, що знатимуть і шумні забави молодости, і чар солов'їної пісні, яка заструмить по квітучих скверах, коли місяць полоскатиме щедрим світляним дощем густе листя дерев.

Тільки я перейду молодість свою дикими лісами, де рідко ступала людська нога, під бичем слот і покликали оленів, з душею, що ніколи не забуде вільних злетів, що доступні іншим, що належаться і їй...

Але я не дорікаю тобі, доле.

Дуже швидко прийшлося мені пізнати тебе. Я відчув, яке ти маєш значення, коли ти вперше забігла мені дорогу. Це було ще в дуже ранній молодості. Вже тоді я мусів вибирати: або покаятися перед ворогом і примиритися з його існуванням на нашій землі, на наших широких шляхах, або відректися навіть скупих людських прав, залишених нам ворогом, найелементарніших і зрозумілих прав.

Ти гляділа тоді злорадно на мене, немов ждала, щоб я скорився...

Але я не скорився. (Я не скорився так, як не скорився весь мій нарід. Бо нинішня доба, люта доба неволі, це тільки важка перешкода, яку він бере в своєму райдужному поході життя).

Я станув до боротьби і по довгих літах я нарешті остаточно перейшов у підпілля.

Коли я перемірював ночами здовж і впоперек терен мойого району, мене наздоганяли вітри, що несли крик моєї матері, яку викинули на автомашину емведисти і в куряві повезли від воріт рідної хати... Мені назустріч вибігало зідхання мойого брата — малого посланця підпілля, якого облавники закололи штиками.

Так, зараз на початку ти забрала мені всіх, кого я найбільше любив. Ти знищила безжалісно тих, за яких у інший час я віддав би з радістю своє власне життя. Тепер я віддав їх сам на страту в ім'я всього народу.

Після того ще більше хвилювали мене успіхи мойого терену — вони одні давали мені радість. Але ти вивела мене в життя не генієм і не титаном, а тільки простою сірою людиною і казала двигнути завдання важке понад міру. Я двигнув його, і через невдачі, якими ти усіяла мій шлях, іду вперед, все вперед, то падаючи, то підіймаючись. Мені не приходить ніщо легко. Ані здібностів, ані знання у мене немає — ти ж інших обділила ними так щедро! У мене тільки вперте і непоборне бажання: наперекір тобі, перемагати...

Не легкі ці перемоги. Вони — снага душі і болісне зусилля тіла. За них мені не ждати ані слави, ані нагороди. Я, сіра людина, загублюся в буряному танку сьогоднішніх днів. Тільки діло моє залишиться. Воно — начало нової доби і житиме вічно в щастю майбутніх поколінь.

**
*

Так іду я темрявою похідних ночей, а ти блискаєш на мене своїми вогняними очима. Я повертаю голову і гляджу прямо в них.

Я добре знаю: ти ще не скінчила змагатися зі мною, ти чигаєш, щоб завдати мені неодин ще важкий удар. Близько я чую твій погрожуючий поклик...

Щож, підходь, я жду на тебе. Хто перемо-

же з нас — не знаю, але знаю, що тобі не скорюся.

Моя ж ти доле! По обличчі в мене блукає усміх. Це не значить, що я легковажу тебе, але чомусь хочеться до тебе всміхнутися. Ти мій друг і приятель, бо ти — подарувала мені відвагу.

РОЗВІДЧИК

Я прийшла до вас, друзі, після того, як довго, довго з наказу провідника, жила в опанованих ворогом містах серед людей, що інакше розуміли життя, як я, як ви; серед ворогів, що на завойованій землі не бачили горя мільйонів і визнавали тільки насилля та жадобу власної наживи; серед господарів цієї землі, що лякались своєї тіні, що втратили віру в перемогу швидше, ніж відважились по неї посягнути; між тими, врешті, що навчились торгувати честю, і, проте, насмілювались глядіти другим у вічі. Мало було там сильних та нескорених, і вони губилися серед товпи ворогів і слабодухих людей. Я прийшла до вас з рідних, але чужих нам міст, залитих чужою, московською мовою, наповнених гомоном поліцейських кроків...

В тому натовпі, серед чужинців і зневірених своїх, я була така самітна!

В довгі дні і ночі мучила мене туга за життям підпілля, у якому не треба було підступно усміхатися до ворога і зносила мовчки удари в лице будьякого п'яного офіцера, що його скрізь можна зустріти.

Ця туга зростала як пристрасть, як непереборне бажання, коли в ресторанах треба було засідати біля столиків з нашими катами і простягати до них ввічливо руку. Тоді я відчувала з усією розпукою, як дуже хотілося мені засісти біля наших вогнищ, друзів, як дуже хотілося послухати вашої розмови, ваших слів, простих і одвертих слів. Я так давно не чула їх! І хотілося піти з вами в підпільні рейди, щоб чути, як скрикують смертельно ранені вашою зброєю окупанти-злочинці...

Я підносила очі і — бачила тих же злочинців напроти себе. Вони сиділи свобідно і попивали вино. В моїх очах спалахувала ненависть. Я гляділа на їхні руки — і мені ввижалися на них сліди вашої крови. Я зустрічалась з їхніми очима — і вичитувала з них жахливі картини їхніх нелюдських учинків: дими пожарів, валки обдираних, голодних кістяків-селян, труп яснокучерявої дитини...

Як сильно я відчувала бездонну пропасть, що відгороджувала наші душі! Ніщо на світі, ані нині, ані в прийдешньому не в силі було її заповнити.

Із тією нестерпною свідомістю я мусіла звертати до них привітне лице і ввічливо продовжувати розмову. В таких розмовах вони невідмінно згадували наш край і наші святощі та довго, безглуздо реготалися. Я мусіла сміятися разом з ними, хоч гнів заливав моє серце, стискав кліщами горло і давив проклоном уста. В такі хвилини я навіть не думала про смерть, що чигала на мене, ані про тортури в підвалах МВД. Мені здавалося — смерть була б легша.

Так зближався зв'язок до вас, зближалася наша зустріч і в ті дні щораз частіше навідувала мене думка, щоб просити провідника про інше призначення, або хочби про коротку перерву в роботі. Я знала, що він не відмовить мені, бо така праця в мене тягнулася вже літа і вона могла б вичерпати навіть найсильнішу людину.

Я повернулася до вас. Повернулася з ворожого кубла і ночі підпілля проковтнули мене як свою дрібну, складову частину.

У вашому таборі спалахнула вечірня ватра, і під тихий бойовий спів ваш, друзі, я на боці звітувала провідникові...

Мої осяги задоволювали його. Він, вислухавши звіту, довго мовчав. Я знала про що він думав. Ідучи за його думками, я, здавалося, бачила, як ви розтягаєте підпільну сітку в прослідженних мною містах, як вона починає діяти і валить заміри ворогів там, де він цього найменше сподівається. Я бачила, як падають поцілені кулею атентатника ті ж самі злочинці, з якими я ще так недавно ввічливо говорила. Чи сподіються вони, що печать смерти наложила на них моя власне рука?

Я бачила наші нові успіхи, друзі, яким я промостила шлях. І, здавалося, я чула, як після кожного вашого успіху зідхають з полегшею мільйонні груди нашого замученого народу. З усіх усюдів нашої широкої землі линуло до мене це зідхання як нагорода. І тоді я зрозуміла, що ніколи не зможу сказати провідникові про мою втому, про мої сподівання.

А він все ще мовчав. Я відчувала: ще хвилина, ще одна хвилина, ще одна хвилина — і він, може, скаже мені ще цієї ночі вирушати знов... З-за гір налітав вітер, будив дрімаючі смереки, наповнював провалля клекотом і шумом, ловив мене за полу витертого старого плаща і тягнув кудись у незнану буряну темряву. Тихими нетрями лісу пробігала дрож неспокою... В мене була дуже втомлена душа.

(Докінчення на останній стор. обкладинки)

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

(Продовження)

І ось хозари натрапили на його слід, знову втягли в тенета обману і зради. Як же воно буде тепер? Простить йому каган порушення священного закону чи не простить? Може, краще все-таки втекти звідси? Втекти та й усе? Але... але ж хозари попередили. Суворо попередили. Значить, в Чернігові є хтось. В Чернігові не тільки він слідкує за княжною, є такі, що й за ним слідкують... Так, так, все може бути. Не встигнеш виїхати, а тобі петлю на шию. І — амба. Тоді, вважай, амба.

О небо... А тут ще й Чорний напосівся. А тут ще й Чорний загрожує стяти голову. Чим же вона скінчиться все-таки, оця ворохобня? Чим скінчиться?

Амбал засовує руки в кишені і натрапляє раптом на калиту з золотом. Натрапляє і ціпеніє з жаху.

Золото... Тоді, в Ітилі, жалюгідна калита золота зробила з кагана криваве м'ясо... Так, так,... Золото стало причиною загибелі кагана. А тепер... Тепер йому теж кинули золото. Точнісінько так, як тоді, — як псові кинули. І не одну калиту, — дві. Що це, знамення нової крові? І загинути мають двоє? І такою ж страшною смертю, в таких же страшних муках? Але ж хто? Хто ці двоє? Князь і княжна чи, може, він і Кирій? О небо, хто ж ці двоє?

XIII

Легенда про любов

Світлиця на пасовиську поступалася навіть перед найбіднішим покоєм у Зарічному. Невелика, з потемнілими од давності і тому надто вже похмурими стінами, з низькою, почорнілою від кіптяви стелею, здавалася якийсь час княжні просторим зрубом, в якому прорізали для зручності два невеличкі віконця і тим зв'язали його з широким вічнозеленим світом. Але минуло кілька днів, і стіни немовби розступилися, світлиця проясніла, стала невпізнаною. Княжна підохотила Всеволода вимити її, повитирала вікна, дивуючи Осмомисла схильністю до чорної роботи, і коли заслала добутим для неї покривалом ложе, уквітчала квітами, сама навіть здивувалася переміні: світлиця і ложниця її здавались тепер цілком пристойними навіть для княжни.

Чорна у ній, правда, не затримувалася довго: прокинеться вдосвіта — і на пасовисько. Коли б не дощ, і нині знайшла б там роботу. Та ба, зайшов десь пополудні і досі не перестає, сіє й сіє, наче крізь сито. Але княжна не нудьгувала. Дістала з приторочених до сідла сумок недокінчену свого часу вишивку, вмостилася на ложі, гаптує під тихий шум обложного дощу.

Як добре, що вона возила її з собою. Набридне було їздити — пустить коня, сяде десь на моріжку, супроти сонечка, й гаптує наспівуючи. А тепер, бач, як згодилася ця вишивка. Немов по велінню богів упала їй до рук. Не знати, що й робила б, коли б не це заспокійливе гаптування.

Та й Всеволод не лишає її на самоті. Сидить біля ложа, на вкритій ведмежою шкурою колоді, слідкує за кожним порухом дівочої руки. Іноді зиркне й на личко, пробує заглянути у вічі.

Він з чимось не згоден, жаждає заперечити, та дівчина не помічає хоті його нестримної — схилилась над шитвом, розповідає далі.

І Всеволод не насмілюється перечити, чекає слушного часу.

— А чи не думає княжна, — скористався він, нарешті, хвилинною тишею в світлиці, — чи не думає княжна, що настане все-таки той час, коли й вона змушена буде покинути Сіверянщину?

— Я? Сіверянщину? — здивувалася дівчина. — Чому Всеволод так думає? Хіба те, що говорила йому щойно, хіба незгода на шлюб із князями чужих земель не переконали його досі?

— Бачиш, — зам'явся парубок, — переконать переконали, та не зовсім.

— Чому це — не зовсім?

— Не віриться мені, Чорна, що ти утримаєш себе від тої спокуси, що тебе омине доля Олексича.

Княжна припинила гаптування, дивиться на Всеволода.

— Не розумію. Хто се... Олексич?

— Не чула? Ну то послухай.

Отут, неподалік од нас, жив до недавнього часу старий-престарий волхв. Волосся на голові біле, борода до самих ніг звисала, а очі такі вицвілі, такі вицвілі, що аж моторошно дивитися на них. Скільки прожив він там, у хащах лі-

сових, і сам, мабуть, не знав. А людям байдуже було, люди не цікавилися тим.

Бував я в нього у дуплі не раз. Спочатку з батьком, потім — сам. Приворожив мене той мудрий волхв, володар таємниць земних і всіх знамень небесних, тягло чомусь до нього, а надто тоді, коли туга ум полонила, коли силкувався збагнути щось і не міг.

Так от, той волхв повідав мені якось і про Олексича. Давно-давно, казав він, тоді ще, як на світі панувала згода, а земля була широка та пишна, від краю й до краю квітчалася зелом, тоді, як у лісах, на долах широких вільно виспівувало птаство, не відаючи, що то за лихо людська жорстокість, — давно-давно, казав, народився в осілого серед наших лісів подружжя син. І такий він хороший, такий красний собою був, що й сказати годі. Мати пишається, звісно, не знає, де й покласти свого первістка. Ну, а за матір'ю й інші. Усе земне годило немовляті, усе потурало. Ляже спати — пташки пісні співають, ніжні, заколисуючі. А проснеться — звірята обступають ложе. Кожне прагне показати себе, кожному хочеться розвеселити Олексича, утішити, доки батьки повернуться з лісу. Ведмежата стануть було на задні лапи, візьмуться одне з одним навручки і давай боротися. А то й просто витанцьовували на колодах. Особливо вевериці забавляли хлопця. Що тільки не виробляли вони вгорі, над головою в Олексича, як тільки не грали між гіллям!

Тож і не дивно, що хлоп'я здружилося з довколишнім світом, з самого пупка здружилося, а підросло — і зовсім полюбило краї свої милі, красу лісів первозданних.

Не сиділось Олексичу в оселі. Тільки проснеться — і вже на коні. А кінь у нього — як вітер: де тільки не носив свого господаря! Було їх і по лісах, і по річках. Але молодець не задовольнявся: все їздив і їздив, діючи лови, любуючись багатством світу, розкошами матері-землі.

Минали літа. Олексич ріс та й ріс. І що не день, то кращим, ще вродливішим ставав, особливо для матері. Подасть було йому їсти, сяде поруч, дивиться і не надивиться. Ранком голівку синові чеше, по сніданку у ліс проводжає, на путь наставляє. А настане ніч — траву під голову стелить, пісню наспівує чи сторожить над сином, оберігаючи його сон.

Жив Олексич з батьками в густих, незаймани тоді лісах, на березі річки бистроплинної. І так любо було йому зустрічати погожі ранки, особливо весняні, так гарно жилося на тому веселому, як трава по дощі, світові, що й бажати, здавалось, уже нічого. Краса, привілля — усе до його послуг. Ну, а про любов і говорити нічого: мати не шкодувала її для сина, для єдиного, над усе ліпшого їй сина!

Та ось, діючі путі, проник якось Олексич і до Блакитного озера, того самого озера, що нині Лебединим називається. Глянув на нього — і зачудувався, змилувався водою джерельною, берегами кучерявими.

Довго сидів. Не помітив, коли й вечір настав. А коли помітив, не наважився вертатися у батькову оселю: пізно було та й далеко. Поїв сяк-так, вислав трави пом'якше та й ліг біля багаття, неподалік від берега.

Чи спав, чи не спав — чує, хлюпочеться хтось. Олексич не звернув на те спершу уваги. Лупнув очима, побачив, що рано, — знову за своє. Спиться, бач, на світанку. Та раптом ще дужче заплескав хтось по воді, і молодець не витерпів, звівся на ліктях. Дивиться і очам своїм не вірить: за кілька кроків від нього купалася в озері дівчина! Підскочить, зіб'є довкола себе воду і знов присідає, по саму шию присідає немовби ховається од людського ока, так ніби знає, що на неї дивляться з лісу. Але то тільки здавалося Олексичу: дівчина не остерігалася. Купалася собі на дозвіллі, як завжди, напевне, купається.

Олексич звівся на ноги, мов зачарований, пішов до берега, прямо на дівчину. Але не встиг і двох кроків ступити, як та зойкнула й присіла у воді, видивившись на нього великими і незвичайно прекрасними очима.

Якусь мить не знала, що їй діяти. Сиділа, налякана появою красного на вроду молодця, і не знала, що їй діяти. Потім схопилася враз і, прикриваючись густими, звисаючими аж до п'ят косами, кинулась на берег. Тоді й Олексич помітив, що осторонь, під деревом, лежав її одяг: білий-білий, як сніг. Розігнався було навперейми, та пізно: дівчина схопила вже одяг і, оглядаючись, побігла вздовж берега. Одбігши на добру чверть стадії, накинула на себе одяг і — диво дивнеє — обернулася раптом у лебедицю! Махнула білими крилами, крикнула щось на прощання та й полетіла. А молодець стояв, дивився услід птахові, що зникав за лісами, і не йняв собі віри. „Що се? — питався, протираючи очі. — Сон? Омана якась? Чи справді лебідь була дівчиною?"

Відтоді Олексичу ніби наврочив хто: сумний, невеселий зробився. Вдень, мов тума, сидів біля житла, думав про щось, а надходив вечір,

сідав на коня свого вірного і їхав протоптаною стезею до Блакитного озера. Ночами просиджував там, на місці першої зустрічі, очей не змикав, дожидаючи дівчини. Та дарма: дівчина не з'являлася більше на берегах Блакитного озера, не хвилювала його чисту, мов сльози, воду. Тихо було ранками. І сумно, немов над померлим.

І надумав тоді Олексич шукати ту красну дівицю: може, на світі не одне Блакитне озеро, може, вона інше обрала собі за купіль. Надумав і поїхав у ті землі, куди полетіла діва-лебедиця.

День їде, другий їде — нема Блакитного озера. Трапляються, однак не такі, брудні, непривабливі.

Та молодець не втрачає надії: їде та й їде. Аж бачить, сад розкинувся під гору. Плодів на деревах видимо-невидимо! Попробував — смачні. Зірвав із сусіднього дерева — ще кращі, під'їхав до третього — і зовсім солодкі. Наче мед той, тануть у роті.

Смакує Олексич і диву дається: звідки такі ласощі? І як це він не зустрічав досі плодів таких? Все пробував по лісах безмежних, всьому здається, знає смак, а такі плоди вперше бере в рот. „Ну й чудеса", — думає.

Але чудеса тільки починалися. Під гору дерева стали ще дорідніші, між деревами квіти пішли. Білі, червоні, блакитні — ціле море квітів! І так пахли, так пахли, аж голова йшла обертом од густо настояного на тих пахощах повітря.

Олексич спершу тішився ними, пахощами, далі відчув, що на сон його хилить. Попробував було розігнати його, сон той нав'язливий, та де там: хилить — і край.

І збагнув тоді молодець, що тут щось не те. Збагнув і попробував не дихати.

Та щастя, видно, і є тому таким звабливим, що трудно дається. Не перетнув Олексич і першого проміжку між деревами, як кінь його спіткнувся, сонний і знесилений, повалився на землю.

Молодець завагався на мить. Однак тільки на мить. Перша ж думка, мов іскра, пробудила в ньому завзяття, штовхнула вперед. Де ж пак: раз місце зачароване, раз охороняють гору, значить, на горі хтось є!

І почав Олексич вибиратися на гору. Пробіжить кілька кроків, переведе подих — і далі, від дерева до дерева, від квітів до квітів. Довкола немовби заніміло все — тихо, як у вусі, лист не ворухнеться навіть на гіллі. Здавалось, причаїлось усе і жде, чим кінчиться отой сміливий поєдинок.

Під ногами почали траплятися кістяки — і кінські, і людські. А Олексич ішов все далі й далі, все вгору та вгору. Біля кислатої яблуні перевів якось подих і задихнувся. Чув, що падає навзнак, на м'які й червоні, мов жар той, квіти, бачив, як сколихнулись вони, зламані чи просто притиснуті до землі вагою його широких рамен, — і знепритомнів. Пахощі взяли-таки гору, знесилили, і приспали напівдорозі.

Не знати, скільки лежав Олексич під яблунею, серед квітів. Прокинувся аж вночі і не надворі, — в розкішнім теремі предивної краси. Ще сонним чув чиюсь далеку, чарівно-ніжну пісню. Чув, як наближалася вона, солодка й звабліва, і тремтів од радості, від нестримного бажання звестися на ноги і бігти на поклик пісні, назустріч знайомому й жадному голосу. Але тіло не слухалося. Мов колода, лежало в постелі і не слухалося. Аж згодом, коли на чоло йому опустилася чиясь тендітна рука й несміливо погладила шовкові кучері, коли відчув на обличчі чийсь теплий, уривчастий від хвилювання подих, а потім — гарячий і до оп'яніння солодкий цілунок на устах, — тоді тільки прокинувся. Лупнув очима й оторопів: поруч, на ложі, сиділа та сама діва-лебедиця, яка купалася в Блакитному озері.

На ній було тонке шовкове покривало. Чиїсь досвідчені руки вміло обвили ним стрункий дівочий стан. І се личило дівчині. Яскрава, немовби випромінююча блакитне світло тканина кидала на неї ніжні тіні, прикрашувала й без того вродливе личко, ще виразніше виділяла розкішне, золотими хвилями спадаюче до самого долу волосся.

Залюбувався Олексич красунею, замилувався. Дивиться, дивиться й очей не відірве. Дівчина теж не злякалася, не зойкнула, як тоді, за першої зустрічі. Очі її, ті налякані колись очі, мов зорі, сяяли на радощах, а уста посміхалися такою милою, такою чарівною посмішкою, що молодцю і подих перехопило. Хотів сказати щось, покликати хотів, та збагнув, що не знає її імені й осікся на слові. Тільки подив і щастя в очах, тільки спалах на освітленому радістю обличчі й виказали дівчині невисловлені вголос думки, пронесені через терни бажання.

— Ти не гніваєшся на мене? — спитала вона тихим і лагідним голосом.

— Що ти! — гаряче заперечив Олексич. — Я...

Він хотів підвестися, але дівчина спинила той рух: рука її торкнулася в ту мить його чола

і обережно повеліла Олексичу лягти в пуховики.

— Я знаю, — ще нижче схилилася вона над молодцем, — ти шукав мене по всіх лісах довколишніх, а надто по озерах, ти марив мною в сні, страждав і мучився від пошуків невдалих. Й гадав, що я байдужа.

— О ні! — перечить Олексич. — Про байдужість твою я навіть не подумав. От тільки страх брав іноді. Здавалось іноді, що ти боїшся нас, лісовиків, і тому ховаєшся, не кажешся на очі.

— І ти не гнівався й за це? — допитувалась діва-лебедиця. — Й за страх мій не гнівався?

— Не міг. Та зустріч вранішня таке зерно у серце заронила, що тільки болям і судилось процвітать.

Діва мовчала якусь мить. Дивилась на Олексича сяючими від щастя очима і мовчала. А далі скрикнула покликом нетерпляче очікуваного щастя і, заплющивши очі, припала молодцю до грудей.

Ту ж мить у ложниці погасли вогні, і тільки сяйво волосся, що посвічувало у темряві, видавало стінам палкі цілунки молодят.

— Я й справді боялася тебе, — гаряче шептала діва-лебедиця, пригортаючись до молодця. — Боялася і не осмілювалась показуватися на очі. Але не думай, що була байдужою. Я теж любила. Я теж ночами спати не могла. А настане було ранок — мерщій у небо, на ліси лечу, щоб здалеку хоч полюбуватись ладом своїм милим. Проте зустрітись боялася. Не вірила я вам, земним; підступність ваша надто вже лякала. Та коли узріла тебе в саду, коли побачила в двобої, а потім поверженим чарами недоступної людям гори, — забула про страх. Про все тоді забула і кинулася вниз, до тебе кинулась.

— І винесла сюди, на гору винесла? — допитувався молодець, пестячи її на м'якім ложі.

— Веліла винести, — усміхнулася діва. — На крик мій збіглось все, що є тут, на горі, живого. То я й веліла винести тебе із царства сну, у терем мій занести повеліла... І от ми вдвох. Тепер я не пущу тебе, нікуди звідси не пущу.

Минали дні. І ждала, і виглядала мати Олексича — не йде. Як у воду канув. Спершу на батька гримала — чому, мовляв, не шукаєш молодця? А коли і батькові пошуки ні до чого не привели — сама пішла в ліси. Бо мати в горі такім нікому не вірить. Любов її говорить тоді на повну силу, і вона нікому не вірить.

Де тільки не ходила вона, яких лісів, яких земель не звідала, а знайти не знайшла. На слід навіть не натрапила.

Вибившись із сил, сіла якось, убога і звялена, на березі річки, сумує на самоті. Аж чує, хруснуло щось неподалік. Підвела голову і закам'яніла: з лісу шкутильгала до неї баба. Стара-престара баба! І така потворна, така потворна, дивитися страшно на неї. Аж мороз ішов поза шкірою.

Підійшла, схилилась на ціпок, дивиться на жінку злорадо усміхненими очима.

— Що, сумуєш? — питає.

Олексичева мати хотіла було підвестися, та не змогла: так ніби прикувала її стара своїм холодним і разючим поглядом.

„Чарівниця!" — майнуло у неї в голові, і якась неусвідомлена ще надія пробудила жінку: осміхнулася до старої, далі заворушилася, підвелась.

— Горе у мене, бабусю, — сказала тихим, тремтячим од хвилювання голосом.

— Хе-хе-хе! — засміялась чаклунка. — Горе. То ще не горе, небого. Син твій не за горами.

— Ви знаєте?! — кинулась до неї Олексичева мати. — Ви знаєте, де мій син?!

— Та знаю, знаю, — стримує її стара. — Чого так бідкаєшся? Не в лапи ж звірові потрапив твій синок — в обійми красної дівиці.

— Правда? — радіє мати. — Але ж де? Де він і чому не вертається у батьківську оселю? Нащо покинув нас?

Подивилася на неї чарівниця, пильно подивилася та й каже:

— А ти забула вже, нащо покинула таких любих колись батьків і пішла світ за очі із ладом своїм милим? Забула? Ну, то ходім, я нагадаю.

Взяла Олексичеву матір за руку і повела через ліси до недоступної людям гори, у терем діви-лебедиці.

Прийшли, стали біля саду, роздивляються.

— Бачиш? — показує стара на гору, де втопав між деревами красивий терем. — Отам і є твій син.

Мати ступила було крок уперед, але чаклунка притримала її за полу.

— Не спіши, — насупила брови. Потім полізла в довгу, що звисала при боці, торбу, й дістала звідти два вузлики зілля. — Оце тобі один, — подала матері, — може, назад самій доведеться йти. А з цим попробуємо пробратися до терема діви-лебедиці.

Сказала і пішла в сад. А мати за нею. Коли підійшли до квітів, стара розв'язала свій вузлик, розворушила в ньому зілля і пішла далі.

Біля кислатої яблуні зупинилася, взяла у жменю зілля, посіває ним поперед себе. Посіває і йде, посіває і йде.

Нарешті пройшли небезпечне місце. Чеклунка сховала зілля, підморгнула Олексичевій матері. Все, мовляв, тепер не страшно.

Не встигли розгледітись, чують, сміється хтось. Дзвінким і радісним сміхом! Аж виляски йдуть поміж могутніми, з переплетиним угорі гіллям дубами.

Стоять жінки, наслухують, пробують збагнути, звідки доноситься сміх той непевний. Далі оступилися в ліс, виглядають з гущавини. Аж бачать, вибігає на галявину дівчина в блакитному вбрані. За дівчиною — молодець. Хоче, видно, наздогнати стрункy, мов сарна, і пишну, як рожа, красуню ніяк не наздожене.

— Олекс... — націлилась було покликати мати, та чаклунка, мов кішка, стрибнула наперед і міцно затиснула їй кістлявою рукою рота.

— Не смій! — вишкірила рідкі, понадламлювані вже зуби і так люто засичала на жінку, що та прохолола одразу й покірно подалася назад. — Я кому сказала: не видавай себе! Жди слушного часу, бо інакше не бачити тобі сина. Думаєш, він послухає тебе, проміняє, гадаєш, любов красної діви на твою, материнську? Марні сподівання, небого. Роби ото, що кажу. Інакше не побачиш сина!

— Гаразд, гаразд, — погоджувалась мати, намагаючись хоч здалеку дивитися на свого Олексича.

Діва ніби відчувала її бажання: бігла прямісінько на жінок! Розкішні золотаві коси її маяли разом із покривалом, личко розпашіло од швидкого бігу, а може, й од радості, від щастя подружнього, і було таким ніжним, таким прекрасним, що ні мислію змислити, ні словом виректи. Та мати не помічала цієї краси, мати не дивилася навіть на діву. Вона бачила тільки сина, одного тільки сина!

Вночі чаклунка провела Олексичеву матір до ложниці й сховала за найближчим від ложа лаштунком.

— Ну, от і все, — сказала пошепки, потім вивела на видніше місце, кивнула в бік сонної діви. — Бачиш, як солодко спить. Хе-хе... Стомилась, сердешна.

Стара говорила щось і далі, сміялася з когось, та мати не слухала її. Дивилася з пітьми у затишну ложницю й очам своїм не вірила: геть усе ложе з поснулими в обіймах молодятами освітлювалось золотистим сяйвом дівочого волосся! (Далі буде)

Марія Вавриков

УКРАЇНКА МАРІЯ ВАВРИКОВ ОДЕРЖАЛА НОМІНАЦІЮ

Між кандидатами партій у провінціяльних виборах у Манітобі, які відбудуться 14 грудня ц. р., ми зустрінемо імя Марії Вавриков, яка кандидує з прогресивно-консервативної партії в окрузі Інкстер у Вінніпегу.

Вже не від сьогодні змагаємо до того, щоб бачити наших жінок серед послів в провінціяльних легіслятурах, в домініяльнім парляменті, сенаті, та інших державних постах — взагалі бачити їх в рухливому політичному життю цієї країни. Американські українки вже від якогось часу горді на свою радну міста Дітройту Марусю Бек, яка здобула велику пошану серед своїх і чужих і тішиться великою популярністю. Чому ми, українки Канади, не можемо гордитись Марією Вавриков, або іншими подібними їй?

Марія Вавриков належить до тих українок, яка своїм зацікавленням обіймає широкий круг громадського життя, цікавиться ним і підтримує його. Це є великий плюс у політичній кар'єрі кожної людини.

На менше цікавиться вона як горожанка Канади ходом політичних подій, гуманітарними працями, економією та інше. Ми не будемо вичисляти заслуг Марії Вавриков у минулому. Скажемо лише, що вона має за собою широку практику і чималий досвід. Як адвокатка по професії, вона має всі дані на репрезентацію свого округа, так і нас, українців, в політичнім житті цієї країни.

З НОВИХ ВИДАНЬ

ПРО ТАЛАНТ, ЯКОГО МАЛО ЗНАЄМО

Олександра Копач, „Наталена Королева". За редакцією М. І. Мандрики. Видання — Українська Вільна Академія Наук Вінніпеґ, 1962. Стор. 36.

В черговій серії видань УВАН у відділі літератури вийшла дуже цікава праця Олександри Копач п. з. „Наталена Королева". Є це монографія про талановиту українську письменницю, що під теперішній час живе в Чехії в м. Мельнику.

Появою цієї монографії треба дійсно радіти і то з кількох причин — по-перше, що окремих праць про українських письменниць майже нема, а як є то дуже скупі, неповні, які надаються лише для студій більшої наукової праці. Друге — про Наталену Королеву, як письменницю ми досі дуже мало знаємо, а третє, що авторка дала нам не тільки фактичні дані про письменницю, накреслила ширше її біографію, але сягнула глибоко в духову скарбницю письменниці і показала нам її в світлі її духовості.

Коли читаємо цю розвідку Оксани Копач, ми забуваємо, що це наукова студія. В біографічній частині, авторка зуміла охопити, хоч і короткі, але дуже цікаві моменти з життя письменниці, які опісля мали певний вплив на формування її світогляду.

Аналіза творів письменниці проходить в деяких окремих розділах як **Метафізичний елемент в творах Н. Королевої, Деякі погляди на проблеми життя, Людина в творах Н. Королевої.** Дуже цікавим розділом є **Мова і стиль творів Н. Королевої** та інші.

Бракувало авторці під руками більшого числа творів письменниці, які щойно починають з'являтись окремими виданнями як „Предок" і Quid est Veritas.

Ціла праця хоч і написана науковим стилем, але овіяна теплом серця та глибоким розумінням духового світу письменниці.

Н. К.

„ВИБРАНЕ" ЯК ЦІННЕ ДЖЕРЕЛО

Ганна Мандрика — „Вибране". Накладом Комітету Українок Канади (центрального) Вінніпеґ, 1962 р. За редакцією Стефанії Бубнюк і Теодори Гаврисишин.

На Всеканадійському Конгресі Українців Канади, що відбувся у Вінніпеґу в м. липні ц. р. на сесії Українок Канади присутні вшанували одну з визначних жіночих постатей у 5-ліття її смерти Ганну Мандрику і повітали появу книжки — посмертне видання — „Вибране".

Це не поезії і не річ белетристичної творчости — це праця „вибраного", яким авторка, як людина великої шляхотности, глибокої ідейности і широкого світогляду ділила свої розуміння і своє знання з „меншою сестрою". Є це збірка вибраних рефератів, що були виголошені геть давніше на роковинах поеток, письменниць або інших культурно-освітних імпрезах.

Поява цієї мистецько виданої книжки заставляє дещо призадуматись над збігом обставин. Бо ані др. М. Мандрика, поет, чоловік авторки, ані Комітет Українок Канади, що цю книгу спільно виготовляли до видання не передбачували, що вона вийде в переддодень великих роковин — 100-ліття народин Ольги Кобилянської і 50-ліття смерти Лесі Українки. Обі дати збігаються в однім році — 1963-тім. І в перших стрічках в передмові до біографічного нарису Лесі Українки читаємо: „В українськім письменстві найновіших часів величним сяйвом світять двоє жіночих імен. Це — імена Лесі Українки й Ольги Кобилянської. Обі вони можуть служити прикрасою й гордістю світової літератури. І можливо, що вони займуть там своє місце в той час, коли український народ, визволений і великий, вступить у сім'ю великих народів".

І хай збігом обставин, але книжка, як цінне джерело, з якого зможуть черпати для себе цінні матеріяли про одну чи другу з цих світлих постатей, появилась саме в час, коли її найбільше потрібно.

Було б однак кривдою, коли б ми не згадали про інші праці авторки уміщені в книзі, є вони там формою доповідей, або як ми кажемо, рефератом: Олена Пчілка, Софія Русова, Мистецький хист у житті українського народу, Жіночий рух, Українська Жіноча Рада і війна та інші.

Кожна культурна людина старається пізнати творців, особливо рідного письменства. І от не раз шукаємо короткої монографії про Лесю Українку; а як часто припадає комусь з пань в громадській праці приготовити реферат про поетку. Оце є завдання книжки „Вибране". Авторка дала такий прекрасний, одухотворений портер поетеси, дала таку чудову синтезу її найбільш мистецьких, але мало зрозумілих творів, що нам лише з вдячністю треба простягнути по них руку і випити з них все; воно відкриє нам двері до скарбниці архитворів Лесі Українки.

Не менше теплом свого сердечного слова і чаром своєї думки огорнула авторка постать письменниці-сеніорки Ольги Кобилянської.

Пізнати письменника, поета, зрозуміти глибину його надхнення спроможна та людина, яка сама глибоко пройнята тими ідеалами, що їх подає нам поет. Не менше важливим є те, що автор, не як скупар, який ховає свої скарби і любуються ними при замкнених дверях, а як людина, яка скарбами свого розуміння ідей вміла поділитися з іншими, вміла чаром свого прекрасного слова захопити слухачів. Лишаючи ці думки записаними, найкраще їх характеризує поет, чоловік Ганни Мандрики, М. Мандрика.

„Тебе нема... Не вернешся ніколи
З далеких і невідомих країв
На золоте твоє пшеничне поле
До радісних у юності женців.

Не вернешся... Самі вже будуть жати
Твої слова, вслухатися до них,
До дум твоїх надхнених і крилатих,
До музики накреслених доріг.

Та крізь роки дзвенітиме твій голос
У їх серцях, у гомоні полів,
Про тебе згадку кожний спілий колос
Складати буде у скарбницю днів.

ENGLISH SECTION

ORIGINS OF UKRAINIAN WORDS

by Olenka Negrych

„Я на сторожі коло їх
Поставлю слово"...
Т. Шевченко.

The above quoted words of Shevchenko reach out into the very essence of Ukrainian existence. No other element in national life could replace the very heart of a people — their language. There could be substitutes, but these are temporary, and the vital element must return if the people are to go on as a separate nation.

The reasons for this are too obvious. A language is not only a tool of communication, for this could be substituted with another, according to the circumstances and environment. And the more tools (languages) we have at our disposal the more equipped are we to live in this shrinking world.

But for national purposes a people can have only one language, one central theme around which the life of the people radiates. Through the songs, legends, folklore and recorded literature the very history, rising from its mysterious unknown could be traced. The people's attitude towards God and nature, their relationship to their past and present is clearly noted in their language. In short, it may be said that the language is the very incarnation of the people's soul.

Because we Ukrainians have a separate language, we have been able to retain our spiritual independence to the present day. Our history overflows with innumerable foreign attempts to denationalize and assimilate us. In most instances, the spiritual offensive has always been the same: to refuse the teaching of Ukrainian in schools, to ridicule the language, and to disqualify it as a separate language, claiming it to be a dialect of Russian or Polish.

We suffer the effects of the above to the present day. It is not uncommon for us to be questioned about the "purity" of the Ukrainian language, or about the relationship it bears to Russian. We cannot leave these questions ignored and unanswered. "I am Ukrainian and I know" — is not convincingly persuasive against the mass of biased literature supporting this unobjective viewpoint. To challenge this material with equally convincing information based on logical objective scholarly research defending our truth is an important goal worth striving for.

In this respect we more than welcome a scholarly work, "An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language" (Winnipeg, Ukrainian Free Academy of Sciences) by Dr. J. B. Rudnyćkyj, Head of the Slavic Department at the University of Manitoba. Although only part 1 out of 20 parts has been published, we are assured that this work will be a standard authority on Ukrainian lexicology for the future, a key stone on which other scholars of Ukrainian will build their works, adding due dignity and immortalizing a language which has had so fierce a struggle to stay alive.

In compiling this dictionary Dr. J. Rudnyćkyj used not only his broad linguistic knowledge, but all possible sources and linguistic reference books of such scholars as Berneker, R. Smal-Stoćkyj, Pokorny, Brückner, Georgakas, Vasmer and others. The "Historical Dictionary of the Ukrainian Language" by E. Tymchenko, vol. 1 of which appeared in Ukraine in 1930, deserves special mention since the publication of this invaluable work was terminated by the Soviets, perhaps for no other reason than the one I have already mentioned.

The story of Rudnyćkyj's dictionary is not an easy one. Attempting to realize his youthful dream, the author began collecting material in 1941 in Prague. In a manner particularly characteristic of him, he worked on regardless of circumstances, and by 1945 his collection amounted to 25,000 entries. He next transferred his work midst dramatic circumstances to the Univesity of Heidelberg. Arriving in Winnipeg in 1949, he continued his work revising and adding new material, paying particular attention to Ukrainian Canadianisms. In 1962 we witness the appearance of his dictionary which took 20 years to complete.

This is not only the first Ukrainian etymological dictionary but it is also the first Slavic etymological dictionary in English. Besides these unique qualities it is also unique in its composition. After the listing of a word, all dialectal forms of it are given and so is its meaning. The word's first appearance is recorded, followed by words in other Slavic languages having the same root and meaning. The final derivation is traced chronologically to its original source.

Книжка видана в пятиріччя смерти Ганни Мандрики. Про неї як авторку знайдемо обширну і цікаву біографію О. Войценко. Хай буде вона для нас всіх підручним провідником при пізнанню глибше духа наших світлих жіночих творців духа і послужить нам в наближаючих великих роковинах, що їх будемо святкувати в наступім році. НК.

A MESSAGE FROM TORONTO

During a recent gathering at the home of Mrs. Bewsh, president of the Ontario provincial executive of the Ukrainian Women's Association, a most interesting discussion was held. It was suggested by one of the guests present, Mrs. Sevelia Stechishin, that perhaps more articles written in the English language for insertion into "Promin" would be an advantage. Initially the increased number of these articles would allow a larger proportion of younger women, who are not too well-versed in Ukrainian, to take a greater interest in this publication.

The reading of only one or two articles in the publication does not allow them to obtain a complete enough comprehension of the overall organization of the Ukrainian Women's Association of Canada. By keeping the journal in their hands for a longer time, the likelihood of the Ukrainian articles being read will increase and a better understanding of the organization will allow these other articles to be better appreciated.

As a result, the articles submitted on behalf of the Ontario provincial executive will alternate in the choice of language. This, the first article, will be written in English.

**
*

From October 6th through 8th, which was Thanksgiving Weekend, the annual convention of SUS, SUK and SUMK was held in Toronto. As is usualy done at these conventions, the reports of the various organizations involved were given. An excellent concert was held, dinners were given and many fine speeches were presented.

But one of the most important topics presented at this convention was that of the New St. Vladimir's Institute in Toronto.

This Institute is being inititated in order to give all Ukrainians the opportunity of learning more about Ukrainian language, history, customs and ideals. Property has been acquired which is very advantageously situated on the new campus of the University of Toronto. Membership is not limited to students and individuals who are already graduates.

**
*

As a final point, perhaps the one which is most overlooked in the Ukrainian Women's Association, mention should be made of the relationship between the various age groups in these organizations. All too often, the younger woman, who is not as experienced as those who have served the club for several years, is inadvertantly being denied the opportunity to develop in a proper manner. This woman is extremely capable; she performs her duties well; she organizes well; in fact, she is efficient in everything she participates in. She must not be taken for granted and, above all, she must not remain unthanked. Unless these thanks are given and their efforts recognized, this younger member may well become discouraged with the club and her role in it. In this case there is the added danger that the organizations may lose the services of such a member. Therefore, if a perspective member of the executive were to leave through discouragement, and this coupled with the retirement of a present stalwart and invaluable member, the Club would find itself in a fatal quandary. Not only does this younger member represent the future executive and leader but she is also the potential supplier of new thoughts and ideas which are essential to the existence and continued growth of this club. In view of this, let there be a concerted effort to recognize the achievements of our younger members and encourage their further participation.

Many points, not necessarily related, have been raised in this short report. They are, however, of the utmost importance, in particular the planning for the continued successful growth of the organizations, a point which never can be overemphasized.

Anne Yewchuk.

This is the first attempt to compare, to see Ukrainian in relation to the other Slavic languages. It is not only a solid scholarly work, but a handbook for the curious, a key to many discussions about the origin of Ukrainian words. There is no doubt that it will be warmly welcomed by Ukrainians and friends of the Ukrainian language the world over.

Modern Homes have built-in everything — stoves, beds, baths, ovens, televisions, refrigerators, freezers, tropical fish, and flowering shrubs. But no bookshelves. It is a rare house indeed that has a shelf capable of holding ten books. After all, there are only three things that really make a home — a child's toy, a picture on the wall, and lots of books.

ВІДБУВСЯ 3-ій ПРОВІНЦІЯЛЬНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК У ВАНКУВЕРІ

Управа Провінціяльної Екзекутиви СУК на Б. К. Сидять в першому ряді зліва на право: М. Вакалюк — 3-тя заст. голови, Р. Лебедович — рек. секр., А. Лазарович — 2-га заст. голови і голова місц. відділу, Г. Токарик — уст. голова, Д. Масцюх — голова, добр. О. Сацевич — кор. секр., П. Клюкевич — 1-ша заст. голови, В. Маскаль — касієрка, О. Кіндрачук — реф. мистецтва й музею. Другий ряд: О. Сироїд — членка контрольної комісії, Є. Єленяк — реф. куль.-осв., О. Козловська — бувша касієрка, Л. Митрук — членка ком. мист., М. Савіцька — організаторка, І. Йонґ — реф. добродійної опіки, Н. Воробець — членка контр. ком., Л. Кут — реф. консум., А. Бойчук — реф. здоров'я. Немає на світлині М. Гошко — реф. журнала „Промінь".

Провінціяльний з'їзд Союзу Українок Канади і складових організацій СУС у Ванкувері, Б. К. відбувся в днях 29-го і 30-го вересня 1962 року. З'їзд розпочався в 2-гій годині пополудні. Після молитви, яку провів Всеч. о. П. Сацевич, складові організації СУС розійшлися на свої окремі наради.

Жіночу сесію відкрила голова Провінціяльної Екзекутиви, пані Д. Масцюх, покликаючи до президії наступні пані: С. Пауш — голову Союзу, А. Лазарович, Г. Токарик і на секретарку — добр. О. Сацевич. В склад резолюційної комісії увійшли пані: С. Пауш, добр. М. Василів і Г. Токарик. До номінаційної: Л. Кучер, Е. Ясенчук, Демян, Є. Єленюк і О. Мацелюх.

Секретарка відчитала протокол з минулорічного провінціяльного з'їзду. Приступлено до звітів урядниць Провінціяльної Екзекутиви СУК на Б. Колумбію. Звіти склали: голова — пані Д. Масцюх, рекордова секретарка — пані Р. Лебедович, кор. секретарка — добр. О. Сацевич, касієрка — пані О. Козловська. Звіт культурно-освітньої референтки, добр. К. Дебрин, яка переїхала на сталий побут до Лондону, Онт., відчитала кор. секретарка. Дальші звіти були від: референтки мистецтва й музею, пані О. Кіндрачук, референтки добродійної праці, пані І. Йонґ, референтки здоров'я, пані А. Бойчук і референтки журнала „Промінь", пані М. Вакалюк. Пані Н. Воробець, членка контрольної комісії внесла вотум довір'я уступившому зарядові.

Пані Д. Масцюх, голова Екзекутиви удекорувала корсажем живих квітів пані С. Пауш, голову Союзу, а пані П. Клюкевич піднесла корсаж пані Д. Масцюх.

Слідували привіти від делеґаток: пані Л. Кучер з Вернон, пані Боярчук з Волей, пані Дем'ян з Ню Весмінстер і пані А. Лазарович з Ванкувер.

Голова Союзу, пані С. Пауш, привітала офіційно 3-ій з черги провінціяльний З'їзд в Британській Колумбії. Шановна гостя підкреслила, що провінціяльна екзекутива тут є в особливо тяжкому положенні, тому що тяжко є визначити границю між працею місцевого відділу й працею екзекутиви. Вся робота спадає на плечі льокального товариства, бо другі відділи є значно віддалені від Ванкуверу. Пані С. Пауш передала з'їздові щирий привіт від усього членства СУК, з цілої Канади, зазначуючи, що всі очі звернені на Ванкувер, бо тут живе багато українців. Централя хоче, щоб все православне жіноцтво було з'єднане в наших організаціях. Є ще багато наших церковних громад, де немає ще й досі відділів СУК. Шановна доповідачка сугестувала вибрати референтку-організаторку в цілі організування нових відділів СУК. Так само добре було б вибрати референтку цивільної оборони, як це практикується по інших провінціях.

Пані С. Пауш згадала також про наш журнал „Промінь" та про його нову кампанію, яка почалася вже в жовтні цього року. Британська Колумбія має свою визначену квоту на 100 передплатниць.

Союз завжди приділяв велику увагу нашій молоді СУМК. Мусимо подбати про збільшення членства нашої молоді організації, бо з цих дітей виховаються гарні чле-

З ПОБУТУ ПАНІ Д. ЯНДОВОЇ У ВІННІПЕҐУ

В другій половині м. листопада гостила у Вінніпеґу пані Д. Яндова, широко відома громадська діячка з Едмонтону, яка між іншим зложила також візиту редакції „Промінь" та багатьом іншим установам у Вінніпеґу.

В середу, 21-го листопада пані Яндова висвітлювала в залі Катедри Пресв. Тройці образки та фільм із свого побуту на Україні, яку вона відвідала разом зі своїм сином Володимиром минулого року.

З цим фільмом пані Яндова обїхала багато осередків, головно на сході Канади — була в таких місцевостях як Форт Вілліям, Торонто, Оттава, Монтреал та інш. Гостила також в Америці — була в Дітройті, де її дуже теплло вітали, Ню Йорку, Чікаго та інш.

Пані Яндова цікаво і дотепно оповідала про події та різні ситуації під час свого побуту „на нашій не своїй землі." Мала вона нагоду приглянутись до життя нашого народу, який в першу чергу тяжко бідує, є упосліджений і переслідуваний. Антирелігійна пропаганда сильна, але в народі живе сильна побожність і любов до церкви.

При висвітлюванні образків, пані Яндова мала для продажу книжку своїх віршів, „Думки летять на Україну", яку щойно видала. Виступом пані Яндової у Вінніпеґу займалося жіноче т-во, відділ Союзу Українок Канади ім. Л. Українки.

З Вінніпеґу пані Яндова поїхала до Саскатуну, де мала відбутись подібна імпреза заходами відділу ім. О. Кобилянської в Саскатуні.

ни українського суспільства і вони перейдуть згодом до наших організацій, зрозумівши вже в молодих роках їх потребу.

Після промови пані С. Пауш предсідниця з'їзду зробила заклик до збірки на організаційний фонд. Слідуючі членки жертвували на організаційний фонд:

По 10 дол. — відділ ім. Лесі Українки, Ванкувер, Б. К., відділ ім. св. Ольги, Вернон, Б. К.

По 5 дол. — пані Д. Масцюх, пані П. Клюкевич, пані О. Сироїд, пані В. Пушка, відділ ім. О. Кобилянської, Волей, Б. К., відділ ім. О. Пчілки, Ню Вестмінстер, Б. К.

По 2 дол. — пані А. Лазарович, добр. О. Сацевич, пані М. Ґошко, пані О. Кіндрачук, пані Л. Митрук, пані А. Микитюк, пані О. Мацелюх, пані І. Йонґ, пані Є. Єленяк, пані Керстюк, пані Н. Фіґуш, пані Паланич, пані М. Савіцька, пані К. Бабійчук, пані Дем'ян, пані Кук, пані Г. Токарик, добр. М. Василів, пані Тарновецька, пані А. Гуцуляк, пані Ясенчук, пані М. Вакалюк, пані Н. Воробець.

По 1 дол. — пані О. Козловська, пані А. Бойчук, пані М. Костюк, пані А. Середа, пані О. Довганюк, пані Н. Гречка, пані Гуменюк. Разом: 103 дол.

Після збірки відбулася лава дискусії, яку перепровадила добр. О. Сацевич. Ця групова дискусія була під наглядом 4-ох членок, пані І. Йонґ, п-ні Л. Кучер, п-ні Л. Митрук і пані М. Ґошко, які після закінчення її, здавали звіти з обговорених тем. На цьому суботня сесія була закрита.

Ввечері того самого дня відбувся контест красомовства молодшого й старшого відділу СУМК з Волей, Ню Вестмінстер та з Ванкувер. Сумківці гарно вивязалися зі своїх завдань, отримавши нагороди. Пані М. Савіцька, членка контестової комісії дуже ділово перепровадила програму.

В неділю після Служби Божої відбувся спільний обід, а по обіді загальна сесія складових організацій СУС.

Головним промовцем-гостем був пан П. Лазарович з Едмонтону, який промовляв на тему будови нової Колегії на університетський площі у Вінніпеґу та про брак молодих кандидатів на священників в нашій Церкві.

Другим промовцем була голова нашого Союзу, пані С. Пауш, яка передала щирий привіт від централі і побажала успіхів з'їздові.

Шановна прелегентка висвітлила ролю жінки в світському і релігійному житті від трипільської доби аж по сьогодні.

Після промов всі складові організації СУС розійшлися на свої окремі наради. На жіночій сесії предсідницею була вибрана пані Ясенчук, яка відчитала склад нової екзекутиви на біжучий рік. В склад нового заряду екзекутиви увійшли наступні пані: Д. Масцюх — голова, Г. Токарик — уступивша голова, П. Клюкевич — 1-ша заступниця голови, А. Лазарович — 2-га заступниця голови, М. Вакалюк — 3-тя заступниця голови, Р. Лебедович — рекордова секретарка, добр. О. Сацевич — кор. секретарка, В. Маскаль — касієрке, Є. Єленюк — культ.-освітна референтка, А. Бойчук — референтка здоров'я, І. Йонґ — референтка добродійної опіки, М. Савіцька — референтка-організаторка, О. Кіндрачук — референтка мистецтва, Л. Кут — референтка канадійських консументів. Референтку цивільної оборони відложено вибрати на місячних зборах екзекутиви. Пані М. Ґошко була вибрана референткою нашого журнала „Промінь".

КАМПАНІЮ ЖУРНАЛА ПОЧИНАЄМО ЧАЙНИМ ПРИЙНЯТТЯМ

Едмонтон, Алберта.

Членки комітету чайного прийняття на „Промінь" в Едмонтоні. Зліва направо пані: Анна Особа (наливає чай), Варвара Маланчук, Мирослава Фербей, Анна Велещук, Марія Сулима, Ольга Юсипчук, Софія Гриник, Емма Верхомин.

Відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні улаштував чайне прийняття з нагоди започаткування другої кампанії за новими передплатниками журнала „Промінь" в неділю 4-го листопада. Прийняття відбулось з надзвичайно добрим успіхом завдяки співпраці членок і великого числа гостей. При вході вітали гостей пані Софія Гриник, добр. Т. Ковалишин і добр. М. Хомяк. Референтка журнала пані Емма Верхомин у своїм вступнім слові привітала приявних і пояснила ціль прийняття, підкреслюючи важливість фінансового запотребування „Променя" та поширення його через придбання нових передплатників.

Програма була започаткована привітом пані Лесі Івасюк, першої заступниці голови в головній управі Союзу Українок Канади. Вона сказала, що при кожній важній ділянці Союзу Українок Канади, конечно мати підтримку всіх членок, а для нашого журнала „Променя", треба конечно більше передплатників. Зложила гратуляції едмонтонському відділові, що всі ділянки праці центральної управи підтримує. Побажала, щоб знова наш відділ мав добрий успіх у кампанії і вірить, що в короткім часі кожна членка буде передплатницею журнала.

Змістовну і добре опрацьовану доповідь на тему „Писане і Друковане Слово" виголосив пан Віктор Купченко, відомий знавець української літератури і історії. Доповідь буде поміщена в слідуючім числі „Променя".

Слідував привіт пані Мирослави Фербей, провінціяльної референтки журнала. Вона сказала, що в третій рік існування, „Промінь" здобув рекляму і оцінку від своїх чистачів у Канаді і поза нею. Успіх цієї кампанії залежатиме від всіх членок відділів та закликала, щоб сповнили в цім ділі своє завдання у приєднуванні нових передплатників. Дальше сказала, що в теперішний час, може більше як коли, треба передплачувати і піддержувати журнал „Промінь", не лише тому, що він наш, але тому, що ми конечно мусимо зміцнити акцію само-освіти в ділянці українознавства.

В мистецькій частині програми виступила панна Вікторія Винничук, виконуючи вокальне сольо. На піяно приграваля пані Валентина Доброліж. Пані Софія Гриник, голова відділу висловила щиру і належну подяку комітетові, всім тим що брали участь у програмі і приявним гостям за їх присутність. Вона сказала що кампанія ця за новими передплатниками є для нас велика і важна справа і потребує від всіх членок належної підтримки.

Соціяльний комітет, який очолювала пані Анна Особа, подав смачну перекуску і при дружній гутірці членки розійшлись вдоволені, що своєю участю причинились до успіху цієї імпрези разом із постановою приєднувати при кожній нагоді нових передплатників.

З приводу цього чайного прийняття зібрано $65.50. на пресовий фонд журнала.

Пані Ясенчук побажала успіхів новій управі на наступні два роки, а пані Д. Масцюх, голова екзекутиви промовила коротко до всіх членок, бажаючи ще кращих здобутків в майбутньому. Добр. О. Сацевич удекорувала голову екзекутиви корсажем білих цвітів. На цьому жіноча сесія закінчилася.

Ввечері того самого дня відбувся концерт, в якому взяла участь головно наша молодь. Під час концертової перерви пані Г. Токарик відчитала резолюції з'їзду. По закінченню концерту всі присутні ще довго гуторили при шклянці чаю.

О. Сацевич, кор. секр.

ВСІ ЗУСИЛЛЯ ДЛЯ ЖУРНАЛА

Бувають справи задля яких приходиться відсунути все інше і насамперед зробити те, що потребує негайної піддержки. Цією негайною справою є наш журнал „Промінь".

Зараз йде кампанія - контест за новими передплатниками. Є відділи, які поспішили на заклик центрального проводу Союзу і проводять працю на місцях. Кампанією у кожній провінції кермує Пров. Екзекутива. Ця кампанія буде доказом зацікавлення членства журналом в кожній місцевості як і в кожній провінції зокрема.

Маємо відомости з деяких місцевостей і провінцій де почато працю над кампанією. Едмонтонський відділ при Катедрі Св. Івана улаштував величаве чайне прийняття в користь журнала і цим прийняттям започаткував другу з черги кампанію на журнал „Промінь" і почала свою працю на провінції пров. екзекутива на Алберту.

Провінціяльна екзекутива в Манітобі повела працю на провінцію через свої відділи та зложила пресовий фонд в $50.00. Членки пров. екзекутиви на Східну Канаду на своїх двох засіданнях обширно обговорювали справи журнала та укладали пляни праці для нього.

Мабуть, що в інших пров. йде праця в цім напрямі і що зможемо про це подати в наступних числах журнала.

Поважну працю над придбанням нових передплатників проводить відділ ім. кн. Ольги при Соборі св. Покрови у Вінніпегу та його голова пані Марця Сеніцька.

Гарне число нових передплатників придбав п. Василь Перепелюк, який зараз в поїздці по Манітобі в справі Колегії св. Андрея. За м. листопад провінції здобули такі квоти: Манітоба — 53, Алберта — 14, Онтеріо — 24, Саскачеван — 10, Б. Колумбія — 6. Одна передплата з Америки. Покищо Манітоба веде вперед, однак це не значить, що інші мають лишатися позаді. Правила кампанії мають квоту і кожна провінція може мати привілей бути відзначеною.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані Марця Синіцька, відділ ім. Кн. Ольги при Соборі св. Покрови, Вінніпеґ — 28
Пан Василь Перепелюк — Флін Флон, Ман. — 25
Пані Анна Євчук — Торонто — відділ. ім. кн. Ольги — 12
Пані А. Шемелюк — Смокі Лейк, Алта. — відділ ім. О. Кобилянської — 7
Пані О. Маковська — Мазепа, Саск. — відділ ім. О. Кобилянської — 5
Пані Н. Боярчук — Валей, Б. К. — відділ ім. О. Кобилянської — 4
Пані Є. Верхомин — Едмонтон — відділ при Катедрі св. Івана — 4
Пані М. Квас — Торонто — відділ ім. Кн. Ольги — 3
Пані М. Сохацька — Норт Бетлфорт, Саск. — відділ ім. О. Пчілки — 3
Пані О. Юзвишин — Ст. Бонифас, Ман. — відділ ім. Л. Українки — 3
Пані К. Долинчук — Толстой, Ман. — відділ ім. Княгині Ольги — 2
Добр. А. Апонюк — Флин Флон, Ман. — відділ ім. Доньки України — 2
Добр. О. Савчук — Вінніпеґ — відділ ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці — 1
Пані Анна Воробець — Вінніпеґ — відділ ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Тройці — 3
Пані А. Ю. Іванчук — Витков, Саск. — відділ ім. О. Кобилянської — 1
Пані М. Гавриш — Едмонтон — відділ при Катедрі св. Івана — 1
Пані Дж. Яремчук — Едмонтон — відділ при Катедрі св. Івана — 1
Пані Марія Ситко — Вадіна, Саск. — 1
Пані Анна Конічковська, Содбурі, Онт. — 1
Пані Є. Напора — Інисфрі, Алта. — відділ ім. О. Пчілки — 1
Пані М. Вакалюк — Венкувер, Б. К. — відділ ім. Л. Українки — 1
Пані Р. Григірчук — Чиливек, Б. К. — відділ ім. О. Кобилянської — 1
Пані Галя Майба, відділ ім. Л. Українки, Вінніпеґ — 1
Пані Гуменчук, відділ ім. Л. Українки, Ст. Боніфас — 1

НАДХОДИТЬ РІЗДВО

Слідуюче число нашого журнала буде вже святочне, різдвяне. Ви можете з цієї нагоди багато помогти журналові. Зайдіть до склепу, де купуєте споживчі товари, або до склепу одежі, до склепу черевиків, до вашої фризієрки, до фірми, де чистите ваше убрання, до вашого лікаря, аптекаря, адвоката, дентиста, до гаражу, де купуєте газоліну, до ресторану, де заходите час від часу, до інших склепів і фірм і попросіть невеличкого оголошення до „Променя" до Різдвяного числа. Ціна 5 і 10 дол. Один день посвятіть для оголошень журнала а тим зробите для нього велике діло. Журнал потребує вашої піддержки, підіть йому назустріч невідкладаючи. Всі святочні привітання повинні бути в редакції не пізніше як 24 грудня.

Відділ для дітей

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ ІДЕ...

Тихо. Нічка. Світять зорі.
Сніг біленький мерехтить.
Серед поля, ген, під лісом,
Десь дзвіночок гомонить.

Чи господар то спізнився,
Поспішає до села?
Ні, то лісом ледве чутно
Каравана йде свята.

Попереду ангелятко
Дзвонить жваво у дзвінок,
Далі йде дідусь поважний,
Тягне сани за шнурок.

На санках тих ангелятко
Дивних скарбів береже,
За санками третій ангел
На лещатах жваво йде.

З гаю вибігли зайчата,
Поставали на лапках:
„Миколай везе дарунки,
Чемним дітям, на санках..."

Ю.

ВАСИЛЬКО ОПІКУЄТЬСЯ ПТАШКАМИ

Одного дня, при кінці листопада, Василько прокинувся рано і виглянув крізь вікно, а там біло-біло... Мов би хто білою плахтою все подвір'я і ввесь город укрив! І на деревах такі біленькі кучми! Здалека міг би хто подумати, що то дерева так зацвіли. Ага! Де їм до цвіту! То такий сніг за ніч упав і все побілив. Прийшла зима — подумав собі Василько. А друга була думка — про саночки.

Чудові саночки має Василько. Приніс йому їх минулого року Святий Миколай за те, що він був чемний, а до того він цілу минулу зиму опікувався голодними пташатами. А саночки ті, були ціле літо в доброму сховку, дерево поляковане, ясне і червоні обвідки. На саночках було ще два інших пакуночки від Святого Миколая — добрі і теплі рукавиці і велика книжка кольорових малюнків різних птахів, що є на світі. Василько дуже любить птахів і мріє бути природником, коли виросте.

Одягнувся Василько по зимовому, одягнув свої любі рукавиці і вибіг надвір. Го-го! То таки не на жарт снігу нападало! І ще падає. А ось і горобчиків на подвір'я назліталося. Та диви, тут і жовтогрудки і снігурочки білокрилі назліталися і чорні шпаки походжають.

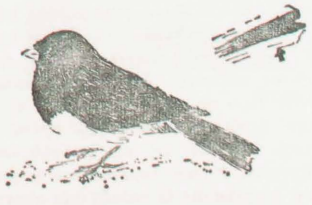

А де ви літом були? — подумав собі Василько. Еге! Літом! Вони літом на полях та лісах літали, бо всюди поживу мали. А тепер сніг позакривав, то пташки до хатів позліталися, бо там завжди щось знайдуть. Бідні пташки! Ні хатини, ні поживи, ні притулку. Та доб ре, що морозу нема. А як мороз потисне то біда. Треба помогти пташкам.

І Василько побіг до хати, узяв з паперової торби сухарців, відрізків і залишків з хліба, які прятав ціле літо, подробив їх, розгорнув сніг і несипав пташкам. Пташки спочатку боялися, а далі осмілилися та всі гуртом обступили хлопця і тільки дзюбки ковтають.

З'їли все. Василько біжить до хати, щоб знову винести поживи, аж дивиться в сінях двоє пташат фуркають. Відчинив хатні двері, а пташата прямо до вікна влетіли, бються до шиби — думали, що то вільний отвір.

А Василько вже сварить на кота, що намірився ловити пташок. Половив хлопець пташок і чує як їх серденька швидко стукочуть. Налякалися бідні. Виніс їх на двір і пустив. Фур-

УСПІШНИЙ КАРНАВАЛ КАТЕДРАЛЬНОЇ ГРОМАДИ СВ. ІВАНА В ЕДМОНТОНІ

Знимка коронації королеви.

Зліва направо: Адрія Мельничук, Орися Довганюк, Ярослава Камінська — бувша королева, сидить: Мирося Мищак — королева, Всеч. о. Прот. Т. Ковалишин, Емілія Федорів, Надія Попович.

В днях 17, 18, 19 й 20 жовтня, 1962 року Українська Православна Катедральна громада Св. Івана в Едмонтоні у співпраці з відділом Союзу Українок Канади, молодечим братством та молодечою організацією СУМК влаштували Великий Карнавал. Згадуємо його тому, бо цьогорічний карнавал був найбільший і найуспішніший за всі часи існування катедральної громади завдяки добрим директивам й завзятій праці усього членства а зокрема карнавалового комітету.

До карнавалу катедральна громада підготовлялась довго. Першим питанням було, кому віддати в руки провід карнавалу, бо від цього залежатиме наш спільний успіх. Одноголосно рішено було запросити на становище голови карнавалу пані Марію Гавриш, яку усе членство катедральної громади та членство відділу Союзу Українок знає із сильного почуття відповідальности. Взявши на себе якийсь громадський обов'язок, вона вкладає всю свою силу та енергію та старається усіми способами виконати його понад сподівання. Про це свідчать многі її попередні успіхи в громадській праці, як Фонд Фундації ім. Н. Кобринської, Ювілейна Книга Товариства, незрівняні досягнення із незабутніх вистав-оперет „Вечірниці", „Назар Стодоля", „Воскресення", її праця в громаді та організації та ряд успішних підприємств влаштованих під її проводом.

І цим разом п. Марія Гавриш, прийнявши обовязок голови карнавалу, заявила: „Карнавал мусить принести якнайбільший прихід, бо ми будуємо Українську Православну Авдиторію в Едмонтоні"! Як голова карнавалу організує карнавальний комітет, у склад якого входили: п. Моніка Челядин — секретарка, п. Анна Данилович — касієрка, п. Рахиля Скакун — референтка ручних робіт, для придбання домашнього печива були відвічальні пані — Анна Данилович і пані Марія Михайлишин, за влаштування чайного прийняття у дні відкриття карнавалу відвічальною була п. Анна Особа, за зорганізування ігор та їх перепровадження на протязі усіх днів карнавалу була відвічальна п. Анна Скуба, за карнавалові білети та їх приготовлення до розігравки відвічальною була пані Леськів. До комітету запрошено та-

---

кнули йому з рук і полетіли.

Так і треба птахів на волі доглянути та помагати їм поживою зимою. Про вас, пташки, вже не забуде Василько через цілу зиму та ще й товаришам пригадає. Згадавши про товаришів, Василько побіг до пивниці, виніс свої гарні, наче новісінькі саночки, д а р у н о к Святого Миколая з минулого року. Сьогодні субота, науки в школі нема і він пообіді побіжить за парк до горба де збереться його товариші на першу совганку. **І. М.**

кож обох оо. парохів, Всеч. о. Прот. Т. Ковалишина та Всеч. о. Прот. Ол. Хомяка, голову катедральної громади п. Н. Боднара голову відділу Союзу п. С. Гриник та голову молодечого братства п. Романа Фарину. Карнавальний комітет зайнявся видрукуванням карнавалових книжок та подбав про нагороди, підшукав гарних молоденьких контенстанток в особах: Орисі Довганюк, Емілії Федорів, Миросі Мицак, Адрії Мельничук, й Надії Попович.

Карнавал відкрито чайним прийняттям в середу пополудні, 17 жовтня, у якому взяв участь Преосв. Владика Андрей, Всеч. оо. парохи та велике число гостей. Голова катедральної громади п. Н. Боднар відкрив карнавал перетинаючи ленту, яка була протягнена через цілу залю катедри. На протязі усіх чотирьох днів увечері відбувалися різнородні гри, випродаж гарних речей, домашнього печива і т. д. В суботу, 20-го жовтня 1962 р. відбулося закінчення карнавалу та коронація королеви та відзначення княжен. Цього вечора прибуло дуже багато парафіян та гостей, що своїми датками збагатили фінансовий стан карнавалу. Королевою карнавалу на 1961/62 рік вийшла Мирося Мицак, яка розпродала білетів на суму $2 070.00, першою княжною вийшла Орися Довганюк, яка розпродала білетів на суму $1,621.00, другою княжною вийшла Емілія Федорів, яка розпродала білетів на суму $1.050.00, третою княжною стала Адрія Мельничук, розпродавши білетів на суму $913.00, четвертою княжною стала Надія Попович розпродавши білетів на суму $300.00.

Акт коронації королеви Миросі Мицак довершив Всеч. Прот. Тома Ковалишин вложивши на її голову корону. Бувша королева, Ярослава Камінська передала новій королевій королівський киптар та „знамя влади" скіптр. В коронації королеви брали участь також п. Марія Гавриш — голова карнавалу, п. Софія Гриник — голова відділу Союзу п. Н. Боднар — голова громади та Всеч. Прот. Ол. Хомяк, який сказав заключне слово признання та подяки усім громадянам, комітетові та контестанткам, які усі спільно поклали багато праці для успішного завершення карнавалу. Господарем цього вечора був загально знаний усім українцям по цілій Канаді наш голова доміняльної управи Союзу Українців Самостійників д-р Лев Фарина. Загальний прихід з карнавалу понад $8,000.00. Це поважний вклад в будову нашої Авдиторії.

Увесь дохід призначений на будову Української Православної Авдиторії в Едмонтоні із клясами української та недільної школи, музею, спортової залі для молоді, відповідною Авдиторією на 1,000 місць та приміщеннями для наших світських організацій. При Божій помочі будову почнемо на весні 1963 року. Будова Авдиторії являється для нашої катедральної громади в Едмонтоні неминучою конечністю, цього від нас вимагають наші рідні діти, наша молодь та престіж катедральної громади. Чи зможемо таку Авдиторію побудувати? Питання не в тім чи зможемо, а втім чи схочемо! Зовсім певно зможемо здійснити наш плян, коли тільки буде серед нас відповідна щирість, жертвенність та сильна віра в успіх заплянованого діла. Цьогорічний карнавал був доказом цього, що будова Авдиторії знайшла належне зрозуміння серед нашого громадянства.

Кореспондент Катедральної Громади Св. Івана в Едмонтні

Знимка ручних робіт:

зліва направо: п. Р. Скакун, п. М. Гавриш, п. А. Особа.

Члени т-ва ім. Ольги Кобилянської в Портедж ля Прері, Ман.

Перший ряд сидять зліва направо: Анастасія Палаченська, Ольга Задорожна — заступниця голови, Катерина Тейлор — голова, Надія Шевчук — секретарка, Евдокія Бучій — касієрка, Олена Цуркан, Анна Топольницька. Другий ряд: Єлисавета Береска, відзначена членка, Марія Ставова, Анастасія Антонюк, Михайлина Ковальчук, відзначена, Параскевія Стебелецька, Розалія Ткачук, Параскевія Кушнярик, відзначена, Марія Гушул, Марія Остамек, Савеля Цуркан, панна Люба Ткачук. На знимці бракує членів: Стефанії Плішки, Єлисавети Зучкан, Галі Самець, фінанс. секр., Ґеновефи Шепіль, Гафії Джонс, Олесі Нички.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ В ПОРТЕДЖ ЛЯ ПРЕРІ, МАН.

В неділю, 24-го червня, 1962 р. відділ Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської в Портедж ля Прері, Ман. святкував 35-ліття Союзу Українок Канади і 25-ліття відділу.

Свято почалося Службою Божою, яку відправив Всеч. о. М. Коленич при участи хору Соборної громади св. Покрови з Вінніпегу. Членки та присутні, під час Панахиди за упокой відійшовших членок, держали світло. Льокальна радіостанція передавала частину Служби Божої.

По спільнім обіді в залі Читальні „Просвіта" почалася святочна програма. Предсідницею свят була пані П. Стебелецька, яка вміло керувала програмою. Відкриваючи свято, попросила о. Коленича провести молитву. Голова відділу, пані К. Тейлор дала вступне слово привітала присутніх та вкоротці переказала працю відділу за останніх 25-років. Перечитала імена бувших голов відділу. Пані Н. Шевчук, перечитала перший протокол відділу та писемний привіт від Централі Союзу Українок Канади.

Привіти зложили: П. Ткачук, голова громади св. Миколая в Портедж ля Прері, І. Самелц, секретар читальні „Просвіти", П. Крипякевич, голова манітобської пров. екзек. ТУС, Є. Юзвишин, голова пров. екзек. СУМК, Ольга Завісляк, голова пров. екзек. Союзу Українок Канади, Анна Фігус, заступниця голови відділу ім. Лесі Українки у Вінніпегу, пані Ґельмич, від відділу ім. княгині Ольги в Вінніпегу, панна Соломон в імені церковного хору Собору з Вінніпегу, о. М. Коленич зложив подяку жінкам за їх працю в користь церкви та своєї організації.

Панна Теодора Гаврисишин читала святочний реферат з нагоди 35 ліття Союзу, при цім вона цитувала поодинокі уступи з книжки „Чверть століття" та журнала „Промінь".

Грамоти за 25-ліття приналежности до Союзу були вручено паням: Єлисаветі Березка, Михайліні Ковальчук, і Параскевії Кушнярик. Пані О. Задорожна прочитала діяльність кожної членки. Пані О. Завісляк вручувала грамоти а також пришпилювала відзнаку „Смолоскип" новим членкам відділу. Пані Березка в імени відзначених зложила подяку, та побажала домініяльній і провінціяльній управі і цілому членству С.У.К. успіху в праці надалі. На закінчення святочної програми подали ювілейний торт і відспівали національні гимни.

Треба згадати, що погода на дворі була чудова а в залі настрій святочний. Всі пані, що сиділи за переднім столом були заквітчані корсажами. Сцена була гарно прибрана. Високо на сцені був великий напис „25-літній ювілей". На головнім столі стояв ювілейний торт, удекорований синьо-жовтими барвами, по боках торта стояли свічки та квіти в тих самих барвах. На переді сцени стояв великий букет синьо-жовтих квітів.

О. З.

СВЯТО КНИЖКИ У СТ. БОНІФАС, МАН.

Заходами нашого відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки у Ст. Боніфас відбулося в залі „Просвіта" 24 жовтня ц. р. Свято Книжки.

Програма свята складалася з читання, особливо звернули увагу на те, щоб ближче познайомитись з життєписами та літературним доробком наших визначних письменниць і поетес. Біографічні нариси були читані про Лесю Українку, Ольгу Кобилянську, Марка Вовчка та інших.

Свято відкрила вступним словом голова товариства, пані Ніна Бурак. Пані, що виконували читання — Галя Петров, Анна Баляс, Марія Нелсон, Ольга Юзвишин. Вечерок перейшов дуже корисно. Культурно освітня праця в ділянці українознавства, де наше молодше покоління не мало спромоги набути його у загальній канадійській школі, має спромогу набувати його почерез освітні вечорки в товаристві з відповідною програмою. На закінчення нашої скромної програми, голова, пані Ніна Бурак подякувала паням що взяли на себе обовязок читання та присутнім за участь.

З нагоди цього Свята Книжки у нашім товаристві і в пошані до друкованого слова, товариство жертвує 10 дол. на пресовий фонд нашого журнала „Промінь" та бажаємо йому дальшого зросту в числі його передплатників.

Наше товариство, як відділ Союзу ще молодий у своїй загальній праці, але кожна наша членка вірить в його успіхи та з надіями йдемо вперед. Готуємось до наступного свята, а ним буде врочисте вручення відзнаки Союзу Українок Канади — смолоскип кожній членці, як відзнака приналежности до цієї заслуженої і першої в Канаді жіночої організації.

Ольга Юзвишин

ВІДСВЯТКОВАНО РОКОВИНИ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

Літературний вечір в честь письменниці Ольги Кобилянської відбувся заходом відділу Союзу ім. Донки України в Форт Вілліям 28 жовтня 1962 в залі Укр. Тов. Просвіти. Відзначено 20-ліття смерти великої нашої письменниці а вечір мав на ціли зазнайомити присутніх з великим рівнем творчости письменниці, а також закликати до поширення української преси і книжки.

Улаштовано виставу літературних творів жінок авторок минулих століть, як і сучасних. Улаштованням вистави занялися пані: М. Дудка, О. Тацюн і Р. Андрус. У змістовнім вступнім слові, П. А. Стасів пояснила ціль вечірки й подала його програму. Реферат про О. Кобилянську складався з двох частин, а між ними відспівано дві пісні: „Чи я в лузі" і „Ой, не ходи Грицю", у виконанню пань: Т. Петруняк, О. Венгер, М. Дудка, О. Михайлишин, Б. Карпюк, при піяно-супроводі Орисі Яремчук.

Пані О. Тацюн виголосила реферат на тему: Життя й творчість Ольги Кобилянської, П. К. Пахолків подала аналізу творів письменниці з відповідними рецитаціями.

Слідували сольові точки: учениця рідної школи С. Томсон виконала піяно-сольо. Пані Т. Петруняк, знана солістка нашої місцевости прекрасно відспівала „Пою коня при Дунаю" — улюблену пісню О. Кобилянської — і „Сидить голуб на березі" — народні пісні, під піяно-супровід пана Е. Бачинського. Атракцією вечора був також виступ учениць рідної школи Тов. Просвіта, які виконали три народні танці, під ряснi оплески присутніх. Учасниці одягнені в повні народні полтавські однострої і імена їхні: Л. Цендзюк, А. і О. Піруцькі, Ст. Мигаль, К. Воронкевич і С. Томсон.

В кінцевім слові п. О. Венгер вказала на важливість читання книжок і поширення української преси, також передала на руки містоголови Тов. Просвіта п. В. Сторожука, закуплені нашим відділом 4 томи творів п. з. „Український рік у нар. звичаях" проф. С. Килимника — до бібліотеки Просвіта.

Переведено збірку на журнал „Промінь", яка дала приходу 36 дол. Збіркою зайнялися пані А. Стасів і п. О. Михайлишин.

Слідувало висвітлення знимок із подорожі до Рідного Краю п-во Петра і Ел. Шелепюків. З відповідніми поясненнями виступала пані Шелепюк в оригінальнім буковинськім строю, подарунком від її родини. Голова тов. пані К. Пахолків зложила подяку панству Шелепюкам а рівночасно згадала недавні відвідини пані Д. Яндової з Едмонтону, якої знимки із подорожі до Рідного Краю також будили велике заінтересування зібраних. Пан Петро Михайлишин подякував від імени Тов. Просвіта за корисний вечір і за дарунок до бібліотеки „Просвіта". Слідувало чайне прийняття, при якому товариська гутірка тривала в пізній вечір.

К. П.

З ІМПРЕЗ У ВІННІПЕГУ

Осінний чай

Відновивши активність після літньої перерви, відділ Союзу Українок Канади ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпегу вспів улаштувати кілька більших імпрез.

Традиційний осінній чай відбувся в неділю 14-го жовтня в катедральній авдиторії. Чай відкрив проф. Манітобського університету др. Ю. Любінський. У своїм слові др. Любінський підкреслив вагу освіти і організованости серед жіноцтва. Лише цих два чинники уможливлюють українській матері краще виховати своїх дітей, а громадянці уможливлюють брати участь в житті суспільства. Зарядчицями чайного прийняття були пані — Михайлина Школьна і Ангелина Павлик.

Роковини композитора М. Лисенка

Заходами культурно - освітнього комітету при відділі відбулось 18-го жовтня свято-роковини — 120 ліття з дня народження, а 50-ліття з дня смерти славного українського композитора Миколи Лисенка. Доповідь на цім святі про життєвий шлях та заслуги Лисенка виголосив відомий музикознавець др. Павло Маценко. Відбулось кілька концертових точок — жіночий подвійний терцет відспівав кілька пісень Лисенка, деклямація та обширна і цінна доповідь д-ра П. Маценка.

Свято Книжки

З ініціятиви відділу Союзу та спільно з іншими складовими організаціями при Катедральній громаді відбулось Свято Книжки дещо відмінною і цікавою програмою. Авдиторія була святочно прибрана відповідно до свята. На сцені наперед було розставлені портрети — Шевченка, Франка, Лесі Українки і Ольги Кобилянської. У підніжжя портретів були уложені в стоячій формі твори цих великих творців слова а довкола виставки пишався вінець живих квітів, головно хризантем. По окремих столах на залі були розложені різні книжки для продажу та

часописи — „Український Голос", „Вісник" і журнал „Промінь".

Програму відкрила вступним словом пані Є. Білич, пояснивши значення свята. Деклямації у прекрасному виконанні дали: Розалія Білич — „До України" — Руданського, і п. В. Северинненко — „Євшан зілля" Вороного і п. Павлюк — рецитація. Подвійний жіночий терцет відспівав „Ой і з-за гори" з опери „Наталка Полтавка" і „Пливе човен", баркероля. Музичну точку „Засвистали козаченьки відограла на піяно пані Галя Майба. Сумківки відділу ім. І. Данильчука Д. Пеценюк, Є. Краснов, А. Живило і О. Юрківська відчитали поему „Моя книжка", а Галя Завісляк прочитала вірш про журнал „Промінь".

Слідувало читання чотирьох письменниць, яких твори недавно появились. Читання виконували членки відділу. З поезій Ганни Черінь „Чорнозем" читала пані Є. Павлюкевич; із збірки „Серед Хмаросягів" Д. Гуменної читала пані Ольга Долинчук, з „Літопису українського життя в Канаді" О. Войценко читала панна Т. Гаврисишин, а „Княжу славу" А. Лотоцького читала пані А. Сарчук. Читання кожної авторки було попереджене короткими біографічними даними.

Цінний і глибокий у своїм змісті реферат виголосив Всеч. о. Є. Грицина. Кінцеве слово сказав Всеч. о. М. Юрківський. Програмою керувала пані Ольга Завісляк, голова культурно-освітнього комітету відділу.

Єлисавета Білич, прес. референтка

НОВИНКИ З ВІДДІЛУ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ У ВАЛЕЙ, Б. К.

В пятницю вечером, 31-го серпня, жіноче товариство ім. О. Кобилянської, влаштувало чайне прийняття для Всеч. о. П. Блажука та його родини з нагоди їх прибуття до нашої парафії Св. Успіння Пресв. Богородиці. Справді — це був памятний та історичний вечерок для нашої громади, який залишиться для членів громади в добрій памяті. Вечерок провели у великій родинній та приязній атмосфері.

— — — — — — — —

В понеділок, 1-го жовтня, прибула до нас пані Стефанія Пауш, голова Союзу Українок Канади, яка відвідала наш відділ на запрошення пані

Королева і принцеси з базару у Валей, Б. К. Зліва направо — Ріта Міленко — королева на 1963 р. Марія Боднар — уступаюча королева і Даруся Артемійчук — принцеса.

Надії Боярчук, голови місцевого відділу. Тогож вечора в місцевім Нар. Домі заходами жіночого товариства, відбулось ч а й н е прийняття в честь голови Союзу пані С. Пауш. Настоятель громади Всеч. о. П. Блажук провів — молитву, потім слідувала обширна програма. Пані Надія Боярчук, теплими словами привітала голову Союзу пані С. Пауш, відтак попросила її до слова.

Шановна бесідниця виголосила досить змістовну і обширну доповідь, для присутніх членкинь, що їх цього вечора було поважне число. Тема доповіді справді була досить змістовна і цікава про „Матріярхат". З цього вказала шановна доповідачка на значення і ролю „Української жінки" у суспільнім житті народу. Звернула увагу присутнім також і на сучасне положення і діяльну працю нашого жіноцтва по відділах Союзу в Канаді. При кінці щирими словами апелювала до членкинь, а головно матерей про їх великі обов'язки у вихованні своєї молоді в українському дусі, щоб матері були головним учителем по своїх домах та допомогли своїм дітям виучувати нашу українську мову. Бо мова — це найголовніша підвалина нашої культури.

Пані Надія Боярчук щиро подякувала пані С. Пауш за її такий цінний реферат, що вона так ґрунтовно і змістовно виголосила, що всі членкині вислухали з великим захопленням. Потім слідували привіти і жваві дискусії, у яких брали участь пані: Н. Боярчук, пані Крулицька, пані Боннар, п. К. Боярчук Всеч. о. П. Блажук. Дискусії були надто цікаві і корисні, що відносилися до сучасности і будучини. Щирий привіт зложила також панночка Маруся Боднар від місцевого відділу СУМК. Цікавим було також і те, що наші сумківці були учасниками цього вечора поважним числом, які пильно заслухали цінної доповіді і корисних дебат. Також всі, хто був на цьому вечорку, то багато користали, бо це дуже рідкісні вечорки, щоб так можна було багато обговорити. Добре було б також, щоби централя Союзу, частіше висилали таких подібних бесідниць, як пані С. Пауш. Можливо через такі цінні зауваги і пояснення і доповіді, наше членство по відділах ще більше могло зрости в цю сильну організацію

Союзу Українок Канади.

З цього місця висловлюємо щире признання і подяку шановній пані С. Пауш. Ми будемо завжди вдячні і майбутнім провідницям, які підуть слідами Впов. пані С. Пауш, які не будуть нас оминати, але будуть наші відділи голубити доброю порадою і мудрими поученнями.

У днях 12—13-го жовтня, наша громада за діяльною співпрацею жіночого товариства влаштувала осінній базар, який перейшов досить успішно. В цім щиро потрудилися наше жіноче товариство, треба також завдячувати всім членам нашої громади, які багато допомогли — матеріяльно. Нам приємно було завважити, що наші сумківці з обидвох відділів досить старанно і наполегливо працювали в час двох-денного сезону на базарі. Належиться подяка сумківцям-панночкам: Ріті Меленко і Дарусі Артемійчук за їх старанність в конкурсових змаганнях, та в розпродажі базарових квитків. Наш успішний базар закінчено актом коронації королеви, якою вийшла на цей рік панночка Ріта Миленко. Принцесою лишилася панночка Даруся Артемійчук. Акт коронації довершив Всеч. о. П. Блажук. Програму базару закінчено пізно в ночі, за те всі розійшлися домів, задоволені із певною надією, що на другий рік вдбудеться і ще успішніший український базар.

За управу відділу:
Надія Боярчук, голова
Марія Сташин, секретарка

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ У ВЕҐРЕВИЛ, АЛБЕРТА.

Відбувся окружний Самостійницький З'їзд у Веґревил, Альберта в неділю, 16-го вересня, 1962. Участь брали представники Т. У. С., Союз Українок Канади, С. У. М. К., і члени Інституту Св. Івана.

З'їзд був успішний. Гарна погода осінного дня, приманила велику кількість людей з поблизчих околиць. Гості були з Едмонтону, Веґревил, Брудергайм, Виллінгдон, Мирнам, Інисфрі і Ту Гилс.

Програма З'їзду почалася в 10.00 год. ранку Службою Божою що її відслужив о. О. Крищук. Місцевий хор під проводом М. Ґошка гарно відспівав цілу Службу і зробив миле враження на всіх гостей, що переповнили церкву.

По Богослужені всі перейшли на спільний обід до місцевого нового Народного Дому. Веґривільці можуть бути горді цим гарним, просторим, вигідним дво-поверховим будинком. Члени місцевого відділу Союзу Українок Канади прийняли гостей смачним обідом.

Предсідником з'їзду був пан Ґордей, посол до Албертійської легіслятури. Пан Ґордей представив головний стіл, і всі гості були дуже раді вітати двох домініяльних голів: пані Стефанію Пауш, голову Союзу Українок, та д-ра Л. Фарину, голову С. У. С.

У своїх уступних заувагах, предсідник пояснив ціль таких з'їздів, і заявив що з'їзд буде найбільш відносится до поступу нашої молоді.

Привіт від Веґревільського округа дав один з молодших членів, пан О. Мандрик. Згадав що Веґревільці горді, бо в них освітно-культурна і національна праця велася в протязі довгих років. Їх Народний Дім існував ще перед заснуванням самостійницьких організацій.

Від Інституту св. Івана дав привіт адвокат Іван Дікур. Замітив, що коли ми говоримо про наші Інститути, то ми автоматично говоримо про нашу молодь. В новім Інституті св. Івана устаткування є найкраще і найморерніше. Цим досягненням ми повинні бути горді! Ціль Інститутів є звертати увагу на молодь та приготовляти її продовжувати нашу працю у майбутному. Старий Інститут ім. М. Грушевського мав великий вплив на українське культурне життя в Канаді. В Інституті викладаються лекції української мови, історії та літератури. З Інститутом також звязана оселя „Барвінок", з якої користає молодь щоліта і де цього року відбувалися курси українознавства для старших студентів.

Слідувала доповідь пані Калини Засійбіди, голови пров. екзек. на Албертy. Пані Засійбіда подякувала місцевому відділу за гарне прийняття і сказала, що Веґревилський відділ є один з найстарших, а числом членства, другий найбільший відділ Союзу Українок в Албертi. Далі, голова пров. управи дала багато організаційних порад. Порівняла старші відділи до старших добрих господарів що вже готові розсуватися поза свою межу; так повинні робити і наші відділи. Опріч своєї льокальної праці, вони вже можуть більше помагати нашим інституціям, а головно Інститутові Св. Івана; підтримувати його фінансово і морально; ставитися до нього з якнайбільшим респектом; поширювати його гарні сторони, працю та здобутки для нашої молоді. Доповідачка зробила апель до батьків, щоб вони не лишали відвічальність виховання своїх дітей в українському дусі лише для матерей і для жіночих організацій. Діти, головно у юнацьких роках, своїх батьків ідеалізують. Цілі родини, що разом працюють у своїх громадах, є щасливі, і найбільше доконують у затриманню української мови та вихованню своїх дітей у бажаному нам дусі.

Від місцевої У. Г. П. церкви дав привіт пан М. Ґошко. У Веґревил церква і товариство існують вже давно та проблема затримати українську мову чимбільш зростає. Заява зо конкретними порадами від проводу.

Панна Христина Лукомська, сумківка Едмонтонського відділу дала привіт від пров. екзекутиви СУМК. Ця сумківка володіє українською мовою так перфектно, що від неї можуть узяти добрий примір старші і молодші! Замітила, що їхньою проблемою є брак компетентного елементу, що дав би провід. Щоб молоді стали побажаними громадянами, мусять безперестанно мати добрий примір від старших.

Доповідач К. Теличко, голова Т. У. С. представив новий підручник д-р Я. Славутича по назві „Українська мова для дітей", що його видано коштом учителя Василя Савчука. Підсумовуючи працю в оселі „Барвінку", замітив що ті діти, які української мови добре не розуміли чулися чужі і покривджені; підкреслив конечність навчання дітей української мови, та підвищення кваліфікацій самих учителів, бо якість самого навчання також є проблемою. На закінчення, промовець строго заманіфестував у справі затримання української мови в Канаді за програмою самостійницької ідеології, ціль якої є плекати і поширювати ідеї самопошани!

Слідувала святочна і зворушуюча церемонія вшанування добре відомого веґревільця, піонера, мецената, ініціятора пана Петра Зварича, та його дружини Марії.

По церемонії, на одну годину, складові організації, розділилися на різ-

ні групи, щоб мати коротенькі наради.

В жіночій секції, до президії покликано пані Софію Гриник, пані Симилюк, і пані Е. Мельничук. Секретарювали, пані Т. Лазарович і пані М. Самоїл.

Порушено справу проголошеної кампанії журнала „Промінь". Голова пояснила конечність такої кампанії, та зробила заклик, щоб всі відділи в Альберті свою квоту нових передплат якнайбільш виконували. Таким способом затримаємо наш журнал у добрім фінансовім стані, як і задержимо Альберту переможцем у цім змаганні.

Виринула справа недільних і українських шкіл. Окружні відділи пропонували зорганізування дво-денного курсу для окружних учительок, де вони могли б навчатись більше про різні способи навчання дітей в українській і недільній школі. Пров. управа зобов'язалася цю справу розслідити в скорому часі і піднести на провінційному з'їзді.

Членки місцевого відділу Союзу Українок Канади, ще і погостили всіх вечерею.

Всі були вдоволені успіхом дня!

Марія Самоїл, кор. секр. пров. екзек. Союзу в Альберті.

ВШАНУВАЛИ о. ПАРОХА І ЙОГО РОДИНУ

Боневіл, Алта. — В неділю 30-го вересня 1962 р. в Боневіл, Алта в УГП громаді св. Іллі відбулося перше Богослуження ново-призначеного о. пароха до нашої округи Гленедон, Алта., яким є о. П. Зубріцький. З нагоди цього дня жіноцтво при нашій громаді влаштувало несподіванку для о. пароха та його родини. Під час прийняття, голова сестрицтва пані Магдалина Уляніцька щиро привітала о. пароха і добродійку та вручила дарунок добродійці від сестрицтва громади.

Три роки тому в Боневіл, Алта., зорганізувалась УГПгромада св. Іллі, разом зорганізувалося і жіноцтво при громаді з малим числом членкинь, а з кожним роком число нас зростає. Жінки постаралися до ново-збудованої Церкви всі необхідні речі, як також вишиваємо обрус на Пристіл.

В кінці прийнятя, на заклик о. П. Зубріцького присутні зложили на рідну пресу 17 дол. з яких призначено на пресовий фонд „Променя" 8 дол. Щире спасибі всім жертводавцям, а о. парохові, добродійці та їхній донечці бажаємо щасливого і спокійного перебування в нашій окрузі між нами. На многая літа.

Сахніра Гудима, Ґренд Сентер, Алта.

НЕВІДЖАЛУВАНА ВТРАТА

Бл. п. Анна Зіп

В суботу, 7-го липня, 1962 р. вечером рознеслась в Тарнополі і околи ці сумна вістка, що на 32 році життя відійшла у вічність Анна Зіп, активна членкиня жіночого т-ва ім. О. Басарабової і довголітня його секретарка у Тарнополі, Саск. Була вона так само щирою працівницею в церковній громаді і в Народнім Домі і не тільки сама працювала, але й інших кликала до праці.

Величавий похорон відбувся 12 липня, який почався Панахидою 11 липня вечером в похороннім заведенні у Вакав, яку відправив Всеч. о. Стеценко. В похороні взяв участь Всеч. о. С. Зузак, швагер покійної. Молебень відбувся на подвірї покійної а звідти похоронний похід перейшов до церкви де відправляли Службу Божу два священики. З церкви похороннім походом відпровадили тіло покійної на цвинтар. На похорон прибуло велике число людей, родина, з ближчих і дальших місцевостей, як — Едмонтону, Саскатуну, Торонта, Гвайт Корту, Келгари.

Анна Зіп, з роду Сенчина, донька Степана і Мокрини Сенчинів народилась 1930 року в околиці Єлов Крік, Саск. на фармі. В 1944 році родичі Анни купили в околиці Тарнополя фарму і тут покійна прожила з ними до 1952 року, вийшовши замїж за Богдана Зіпа в Твей, дві милі від своїх родичів. Покійна взялась до праці разом зі своїм чоловіком у господарстві. Бог обдарував подружжя донечкою Надійкою, що була для обидвох великою радістю.

Захворіла покійна в травні ц. р., пролежала в лічниці в Саскатуні шість тижнів, перебула дві операції, вийшла з неї зі всіма даними на поворот до здоровя і раптом несподівано закінчила свій земний шлях на руках свого чоловіка пів до дванадцятої вночі 7-го липня ц. р.

Полишила бл. п. Анна в горю і смутку свого чоловіка Богдана, одиноку доньку Надійку, тата, маму, сестру, братів та старенького 87-річного дідуня та ближчу і дальшу родину і близьких приятелів. Анна була тихої вдачі, всі любили її. Спи, люба дружино, мамо, доню, сестро і хай земля буде тобі легкою.

Учасник Похорону

ПОДЯКА

Огорнені глибоким смутком по втраті дорогої дружини і матері складаємо щиру подяку п. Козакові за поміч, Всеч. оо. Стеценкові і Зузакові і дякам за похоронні відправи, всім тим, що зложили квіти і жертви на невянучі вінки, тим, що несли домовину та взяли участь у похороні. Жіночому т-ву, до якого належала покійна, за приготовлення по-похоронної перекуски.

Горем прибиті:

Богдан і Надійка Зіп

ПОПРАВКА

В попереднім ч. журнала (з листопада) на стор. 28 у підписі під знимкою членок т-ва в Кіндерслей бракувало імені пані Анни Гуменної, що сидить в першім ряді. Повторюємо за порядком імена членок, що в першім ряді. Зліва направо — пані: Анна Дабна, Анна Охрей, Савеля Ґриба, Ґеня Бойчук, Параня Власюк, Анна Гуменна.

За похибку перепрошуємо.

ДЕКОРАТИВНА ПОДУШКА

На знимці бачимо подушку вишивану низинним взором. Низинка належить до найстарших способів вишивання і є чисто українським витвором. Вона також визначається своєю красою та розкішним виглядом.

На рисунку подаємо тільки долішню половину взору. Горішню частину виконується так само як долішню лише в оберненім порядку кольорів і стібів. Кожний квадрат на рисунку означає дірку в полотні.

Ряди „1" і „3" вишивані тільки червоним кольором. Середній ряд „2" вишиваний чотирьома кольорами по черзі — зелена, ясножовта, темно-жовта і помаранчева. Цей порядок повторюється кілька разів аж до кінця вишивки. Довжина рядка в однім кольорі приблизно 1¼ інча (цаля).

Ряди 1, 2, 3, — можна вишивати настилуванням, ланцюжком. соснівкою або косичкою.

Спосіб виконання цих стібів подається в книжці Ukrainian Embroidery Desegns and Stitches і в книжці „Мистецькі скарби українських вишивок".

Цю подушку вишила пані Анна Скоробогач і вживала її для навчення на курсах вишивання, що відбувалися в Інституті ім. П. Могили через зимовий сезон.

За Комітет Мистецтва й Музею в Саскатуні:

Софія Сенишин.

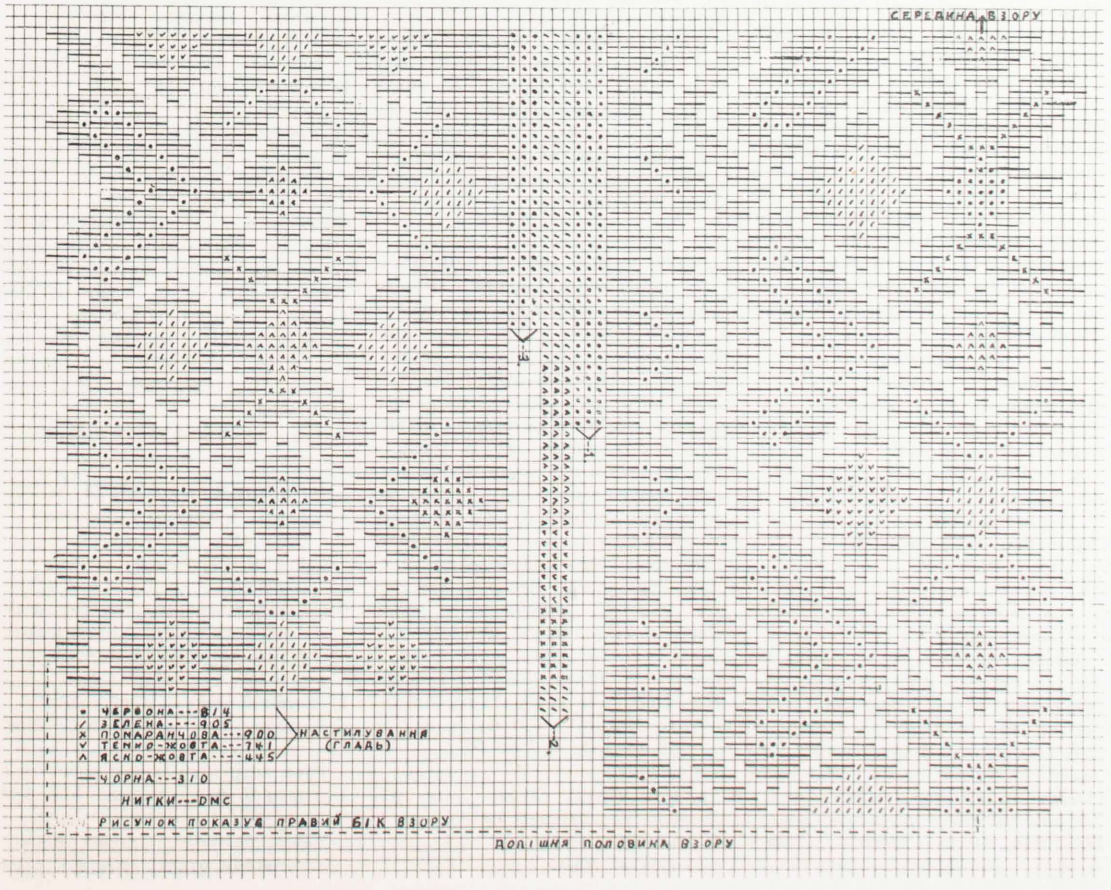

Для наших господинь

Цей відділ веде пані Анастасія Сенів з Едмонтону, референтка домашньої економіки Союзу Українок Канади.

ЧЕРВОНИЙ ОКСАМИТОВИЙ КЕЙК НА РІЗДВО

Один завзятий кухар у славнім готелі в Ню Йорку винайшов кейк, що дуже популярний на цю пору року. Цей „Червоний оксамитовий кейк" дуже скоро набув слави. З того вийшла така історія, що одна пані, яка була гостем в цім готелі попросила, припису на цей кейк. По повороті додому вона одержала припис і рахунок за нього на 200 долярів.

Коли вона, поінформована адвокатом, що мусить цю суму заплатити, а не маючи ніякої симпатії в цій справі від свого розлюченого чоловіка, вдалася до своєї організації. Жінки цієї організації помогли їй здобути потрібну суму продажем копії цього припису.

Наша організація. Союз Українок Канади в Едмонтоні дістала цей припис від компанії, що виробляє цю червону краску. Цей кейк справді червоний, бо до нього вживається одну чверть горнятка червоної істивної краски. Я не бачу чому не можна зробити цей кейк жовтим, зеленим, синім, коли можна набути ці краски. На забаву для дітей можна зробити жовтий або який інший на Великдень.

Припис

½ горнятка шортенінг
1½ горнятка білого цукру
2 яєць
2 ложки какао (коко)
¼ горнятка червоної істивної краски
1 ложечку солі
2½ горнят кейкової муки
1 горня маслянки
1 ложечка ванілії
1 ложечка поташу (бейкон сода)
1 ложка оцту.

Спосіб: шортенінг добре втерти, додавати потрохи цукор і добре вбивати, коли цукор і шортенінг добре втерті, додати яйця, по одному на раз і за кожним добре вбивати. Змішати — краску, коко і сіль, дати ложку збитої маси і зробити пасту. Додати цю пасту до вбитої маси і вимішати. Муку просіяти, додати ванілію до маслянки, додати до маслянки розпущений в оцті поташ. До вбитої маси з шортенінгу і яєць додати на переміну муку і маслянку, починаючи і кінчаючи мукою. Вимішати, щоб вибита маса була гладка. Дати масу до трьох добре вимащених бляшок (девять цалів).

Пекти в температурі 350° Ф. від 35 до 40 хвилин.

Кремова маса до кейка

5 ложок муки
1 горня молока
1 горня масла або маргарини
1 горня мучкового цукру (айсінг сюгар)
1 ложечка ванілії.

Спосіб — зробити пасту з муки і частини молока. Додати решта молока, вимішати, щоб була гладка маса. Варити на повільному вогні, аж згусне. Відставити з кухні і дати захолонути. (Ця маса мусить бути холодна, інакше масло розтопиться).

Розтерти масло з цукровою мучкою, додати ванілію. Вимішати, щоб була гладка маса. Давати до вихолоділої мучкової замішки по ложечці за один раз і за кожним разом добре вбивати. Цієї маси повинно вистарчити на покриття і перекладання кейка.

ЩОБ ІНДИК БУВ СМАЧНИЙ

З почищеного індика вибрати пищики, які залишилися. В середині і зверху обмити добре індика зимною водою, добре витерти рушником, або паперовим рушничком. Посолити середину індика і наповнити середину та воло начинкою. Натягнути шкіру поверх шиї і завязати або зішпилити шпичками. Литки звязати шнурочком. Індика положити на хребет в мілкій бляшці. Намастити шкірку маслом або маргариною і прикрити верх алюміньовим папером (фоїл) або кількома верствами „чізклат" помоченім у маслі. Пекти у мірно огрітій печі 325° Ф.

Час печення індика: від 5 до 8 фунтового індика 3½ до 4 годині, 8 до 12 ф. — 4 до 4½, 12 до 16 ф. — 4½ до 5½, 16 до 20 ф. — 5½ до 7½, 20 до 24 ф. — 7 до 8½.

Начинка:

1 горня чорних оливок
⅓ горнятка посіченої цибулі
¾ горнятка салери
½ горнятка масла
2 кварті мяких кришок з черствого хліба
½ ложечки соли
½ ложечки пахучі коріння (полтрі сізонінг)
¼ ложечки чорного перцю
½ горнятка посіченої петрушки.

Оливки покраяти. Цибулю і салеру присмажити на маслі аж стане мяке і жовтаве. Полити по кришках з хліба і добре перемішати. Як засухе — покропити гарячою водою, або гарячою юшкою (яких ¼ горнятка. Цієї начинки буде досить на 8 фунтового індика.

Можна вживати начинку до індика власного випробованого кожною господинею припису.

САЛАТА З ЧЕРВОНОЇ І ЗЕЛЕНОЇ КАПУСТИ

½ головки середньої зеленої капусти
½ головки середньої червоної капусти
1 цибулька, посічена
¼ горнятка оцту
1 ложечка оливи
1 ложечка соли
⅛ ложечки перцю
½ горнятка маслянки
Покраяна редька
Потертий жовток з покраяного яйця.

Капусту дрібненько посікти, додати посічену цибулю, вимішати. Змішати оливу з оцтом, заварити, щоб закипіло і вилити на капусту. Додати соли, перцю і маслянку. Вимішати легко. Прибрати пластинками редьки. Потрусити жовтком з вареного яйця.

Цей припис на 8 до 10 осіб.

РІЗДВЯНИЙ ОВОЧЕВИЙ ТОРТ

½ фунта цукрованих вишень (глейзд)
½ фунта цукрованого ананасу (пайнепл)
2½ фунта родзинків (наперед перебраних, сполоканих і висушених)
½ фунта цитринової шкірки готової, що в пачечках
½ горнятка соку з грейп фрут.

Вимішати все і хай постоїть через ніч.

Рано потрусити зверха горня муки і додати ½ фунта мігдалів і ½ фунта „пікенз" або волоських оріхів.

Тепер ростерти 1 горня масла з ½ горнятком цукру, додати 6 жовт-

ків добре вибитих з ½ горнятком цукру, і додати ½ горнятка джелі (конфітура). Змішати 2 ложечки цинамону, ¼ ложечки натмеґ, ¼ ложечки алспайс, 1 ложечку порошку до печива (бейкон павдер) 1½ горнят муки.

Ці сухі складники додавати до маси з яєць наперемін з туго вбитими білками. До цієї маси додати 2 ложечки розтопленої чоколяди. Вимішати. Домішати цю масу до овочів з горіхами. Вистелити бляшки трьома верствами натовщеного паперу. Пекти в температурі 275° Ф. яких 2½ години.

Коли піч дуже гаряча, то накрити верх алюмінійовим папером (тин фойл).

ЗАВИВАНЦІ З ШИНКИ І ЯБЛУК

2½ горнят варених яблук
½ горнятка родзинків (без зерняток)
½ горнятка вареного рижу
Тгошки солі
10 тонко нарізаних кусників шинки
⅔ горнят готової гірчиці (мостард)
⅔ горнят порічкового джелі

Відцідити зварені яблука, змішати з родзинками і рижом. Посипати і покласти рівну частину на кожний платок шинки. Розправивши масу, завинути шинку формою голубців і „зашпилити" шпиличкою від зубів. Вложити на бляшку. Розмішати гірчицю з джелі і помастити цією масою верхи завиванців. Пекти 10 хвилин в огрітій 400° Ф. печі. Подаючи на стіл, прикрасити зеленою петрушкою.

КРУЖАЛЬЦЯ СМАЖЕНОЇ ЦИБУЛІ

Тепер восені і на початку зими багато господинь мають подостатком цибулі. Подаємо цей припис смаженої цибулі на 6 осіб.

Обібрати кілька великих цибуль. Покраяти впоперек на ¼ цаля загрубшки. Відділити кружальця цибулі одні від другої, розбити 2 яєць, мачати кружальця цибулі в розбиті яйця, відтак обкачати мукою і кидати на гарячу оливу аж стануть румяні. Вибирати на папір, щоб втягнув товщ, посолити і подавати на стіл.

ШАШЛИК З РИБИ

Готову обчищену зі шкіри і кісток рибу порізати невеличкими кубиками, посолити, заправити перцем, оцтом, змішати з нарізаною кільцями цибулею і поставити на півтора-дві години в холодному місці. Після того нанизувати шматочки риби разом з цибулею на деревяні палички і підсмажувати на сковороді на оливі.

Шашлики подавати до столу з картопляним пюре та сосом. Для приготування сосу розтопити масло і змішати з дрібно посіченим і круто-звареним яйцем. „Р. Ж."

КАРТОПЛЯНІ ЗРАЗИ З РИБОЮ

Картоплю почистити, зварити, приготувати пюре з яйцем. Окремо зварити рибу, відділити кістки, мякоть перемішати з дрібно посіченою цибулею, посолити і заправити перцем.

Картопляне пюре поділити на 6 частин, розплескати їх у форму пляцочків, на кожного покласти фарш з риби, заліпити, обкачати в дрібно стертих сухарях, надавши форми котлет і підсмажити на маслі. Подавати до столу з грибовим сосом.

„Р. Ж."

FUN FOR THE FAMILY

Sugar 'n spice and everything nice are the ingredients used to make these beguiling Gingerbread Men. And the recipe is so easy to make the kiddies will enjoy themselves trying their hand at baking too. The wee ones, who are too small to actually mix the batter, can join with the rest of the family in stamping out the little men with a cookie cutter and then decorating them in any way they choose. The most lopsided gingerbread man has special charm to youngsters if it's their very own.

The cookies have a crisp, chewy texture and are delicately spiced to suit youthful tastes. Imagination will play a key role when it comes to decorating the gingerbread men. Confect'oners' Icing can be used for the buttons and collars and to outline the figures. Dried fruit, cherries and nuts can be used for the faces. If there are a few scraps of colorful cloth in the sewing basket, use them to make tiny ruffs around the neck, or a funny hat. For a comic effect, beards and moustaches can be made by affixing shredded coconut with a little icing.

These cookies can be used for decorating the tree if you wrap them in clear cellophane and tie them to the tree with bright ribbons. In order to make sure that the decorations are not eaten up before Christmas, it might also be a good idea to bake an extra batch or two of gingerbread men and set them aside for desserts and nibbling.

GINGERBREAD MEN

Yield — about 1-½ dozen cookies

2 cups once-sifted all-purpose flour
or 2½ cups once-sifted pastry flour
1 teaspoon baking powder
¼ teaspoon baking soda
¾ teaspoon salt
2¼ teaspoons ground ginger
1 teaspoon ground cinnamon
⅓ cup shortening
¼ cup granulated sugar
½ cup lightly-paked brown sugar
1 egg
¼ cup molasses
¼ teaspoon vanilla
Currants or raisins
Candied, or well-drained maraschino cherries

Sift together 3 times, the all-purpose or pastry flour, baking powder, baking soda, salt, ginger and cinnamon. Cream shortening; gradually blend in granulated and brown sugars. Mix in egg, molasses and vanilla; beat well. Add sifted dry ingredients, part at a time, mixing in well after each addition. Form dough into a ball and wrap in waxed paper or other kitchen wrap. Chill overnight.

Next day, grease cookie sheets. Preheat oven to 350 deg. F. (moderate). Roll out dough, part at a time, to a scant ¼-inch thickness; cut with floured gingerbread-man cutter. Arrange the cookies on prepared cookie sheets.

Make a face on each man, using currants or raisins for eyes and cut up cherries for nose and mouth. Bake the gingerbread men in preheated oven 8 to 10 minutes. Cool on cake racks. Buttons, collars and cuffs of thick confectioners' icing may be piped on the men for a finishing touch.

Провірте, чи ваша передплата за „Промінь" за цей рік заплачена. Добро журнала вимагає, щоб передплату засилати рік наперед. Дата на наліпці вашого журнала скаже вам доки ваша передплата заплачена. Точність передумова всякого успіху!

P 46A JAN 64
MALANCHUK MRS N
10959-117 ST
EDMONTON ALTA

ЛЮДИ ПІД...

(Докінчення зі стор. 10)

Ви давно вже скінчили співати, друзі, а я дальше стояла мовчки, з затисненими устами — з них не злетіло ані одне слово.

Врешті провідник почав говорити. Він говорив мені про новий пункт, який треба було прослідити, про мій контакт з большевицьким партійним комітетом в облцентрі „х". Я слухала уважно його слів, хоч у мене здригалася від них душа, хоч скигліло протестом недобите право людини на відпочинок — на відпочинок хоч раз у житті.

А коли провідник звернувся до мене з запитанням, чи відійду сьогодні, чи, може, схочу залишитись у вас ще кілька днів, відповіла твердо:

— Я відійду сьогодні.

**
*

Крутими стежками я сходила з гір туди, де тягнулися чорні залізничні рейки — щораз дальше від вас, від вашого вогнища, коло якого я думала відпочити.

Передімною били в небо заграви електричних вогнів далеких міст. Я, малий сірий розвідчик підпілля, спішно верталася до цих заграв...

ВИДАННЯ ЩО МОЖЕТЕ ЗАМОВЛЯТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Чверть Століття на Громадській Ниві (повинна мати кожна членка) $4.25
Мистецька Книжка 4.00
Ukrainian Embroidery Desings and stitches
„Нашим Найменшим" (віршики, пісні, байочки, гри, для маленьких) 1.50
Мистецькі Скарби Українських Вишивок 1.75
Три Сильветки — написав проф. Л. Білецький 1.50
„Подорож по Україні" — мапа і лекції для молодих дітей 2.00
„Програма Музею Союзу" ..... .25
Museum and handicraft
Статут Союзу Українок Канади ..... .25
Колядник для дітей, з нотами і словами, написав проф. С. Яременко ..... .75
Блискуча Зоря ..... .50
Куховарська Книжка 5.50
by (Savella Stechishin) Traditional Ukrainian Cookery.

Замовлення просимо слати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
203 Union Bldg. Edmonton, Alberta.

ЩО НОВОГО В ПАРИЗЬКІЙ МОДІ

Нам все цікаво, що нового в Парижі, бо це напевно в якійсь мірі змінить наш стиль в убрані й як не цього сезону, то на слідуючий напевно.

В Парижі цього року показують два нових моделі: перший — це стрункий, довгий і трубковатий костюм, суконка — безрукавка (Tunic) і плащі з довгими, вузькими рукавами.

Другий модель — більш пасований, більше охоплює фігуру, підкреслює бюст і округлює клуби.

Довжина спідничок — хоч деякі творці моди в Парижі додали який цаль до спідниць то головніші як Баленсіяга, Гівенчу і Діор надалі залишають сукні під коліном. Найновіщим у моді цього року це плечки. Рукави знову вкладаються так, як попередніми роками. Був показ, що знов будуть підкладати плечка, як не цієї зими, то на слідуючий рік.

Костюми: жакети показують довші, а також короткі. Спідниці надалі вільні, багато мають збірки в стані, або складки спереду, або й фалду, що надає вільности спідниці. Рукави в костюмах вставлені, вузькі і зарукавок довгий. Шальові коміри знов появились в костюмах і плащах.

Плащі — плащі є різні: великі, в збірках на карку, широкі, прості плащі, декотрі подібні на купальні халати, однак найновіші, це вузенький, пасований плащ. Найбільш „драматичним" це накидка, або капюшон. Хутро вживається потрохи майже всюди, як прикраса до суконок, шалів, костюмів, плащів, або для цілих плащів і капелюхів.

Суконки — вузькі, повільно пасовані. Декотрі драпіровані. На день, полотно тяжче як твід, на вечір — брокади і сатини. Кольори знов чорні, білі, брунатні і сиві. Однак цього року найбільш популярні кольори фіолетові до червоних і блідо-рожевих на вечір. Діор показує бамбалки на капелюхах, пасках, на шалях.

Носки на черевиках менше острі і кругліші і обцаси солідніші, грубші.

Капелюхи високі, баньковаті, є турбини і кльоші, чубаті і великі як чоловічі (Бовлер).